

ek

általános kor... sem.

esítő törvény szá...

lamreformjavaslat... tagjai... többek között... nek száma, nem... javaslat szerint az... nek ötödik szaka... dositják: A köz... ja a képviselőhá... rta előtt. E man... nara felosztását... zése után mond...

övetkező diszpozi... z állam biztosít... nságát és garan... erdekében. Bár... rlati működésük... va, vagy előzet... vonja a tisztvis... ni kötelekük meg...

ntalmak!

kisebb kellemet... vedéseit. Minden... érzett a gyomor... ájakok, felfúvód... út. Ezek a kelle... sokáig, egy-hé... következmények... nehezebben men... — mondta ma... ajnos azonban, e... élve fogott hozz... az emésztés egy... ez világon mill... orbajos igazolj... megkönnyebbül... g Magnesia Bisu... elő bevételre utján... működése is ismét... ik kevésbé voltak... get szereztek ma... tetették. Legyen... tartson mindig... gnesia Bisurata-t... Kapható minden... ában 75 lejes ár... gosabb formában

er Német... an

dor). Göring ren... rtelmében utasítja... nek energikusan... esetekben, különö... lésének esetében... k kiróni azokra... az életet.

gy gyermekkel... us katoná-

iaci kikötői rend... st foganatosított... nélyzetében fel... atonaszökevény... utott be. Maacr... r-mozgóba.

neg és Galacba... lalt munkát. A... világot, Afrika... égre Kinába ké... t el feleségül. A... ke származot... y cselekedete re... acba, ahol kín... kével együtt le... hadbírósg fog... dre való katoná... élkezni.

Lapkiadó R... Baron L. Pop...

rat

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjszabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Bérmentlen leveleket nem fogadunk el. — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő Jánóczy Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hátszegi Ernő, Strada Matei Mila 4. Kedd, 1934. nov. 6. 5695. EV. XVII. ÉVF. CHESVAN 28 248. SZÁM.

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Mindenki gyanus, aki él

Amikor katonai felvonulás van Gyulafehérvár vidékén és így került rendőrkézre a békés borkereskedő. A békés borkereskedő a híres enyedi borkor után érdeklődött, pénz is volt nála, mert nemrég szüretelték és most érted ki a borospincékben az erdélyi hegyek népszerű termése. Zaharescu urat azonban letartóztatták — vajon mi kelthette fel a rendőrség gyanúját élene? — és az egész ország fenn volt vele, hogy kémet tartóztattak le a hadgyakorlatok színhelyén. A nyomozás folyt. Azt hittük, hogy rövidesen újra nagy per lesz a kolozsvári hadbírósgon, az izgalmas kémbistóriák egyike fog felelevenedni a sok viharos tárgyalást átélt tárgyalóteremben. Hihettük, mert a „kém” letartóztatása óta már jónéhány nap eltelt. És most — több mint egy hét után — szabadlábrahelyezték. Zaharescu ur csak bort vásárolt, azért volt nála pénz. Csakhogy — hamarabb kellett volna... Mert különös dolog, hogy a személyazonosság megállapítását, ami minden hatóságnál huszonnégy óra kérdése, több mint egy héten keresztül kell elvégezni, hogy közben egy rendes polgárembert meghurcoljanak, bezárjanak, anyagi kárát okozzák. A „mindenki gyanus, aki él” elvé érhető a hadgyakorlatok esetén, de érthetetlen, hogy miért kellett Zaharescu ur személyazonosságának megállapításához olyan hosszú idő. Zaharescu ur, mint mondta, szeretne volna látni a királyt. És nem a királlyal, hanem a döcögő bürokráciákkal találkozott.

A spanyol kormány tegnap nem mert kivégeztetni a halálraítélt felkelőket

Kegyelmet kapnak az elítéltek? Tovább robbannak a bombák egész Spanyolországban

Madrid, november 5. (Rador). Vasárnap kellett volna végrehajtani két forradalmár halálos ítéletét. Uglátszik azonban, hogy a kormány elhalasztotta a kivégzéseket mára, mert attól tartott, hogy a szélsőséges elemek sztrájkot fognak proklamálni és ezért megfélelő övintézkedéseket kíván előbb eszközözni. Tegnap francia írók és művészek levelet írtak Lerroux spanyol miniszterelnökhez, amelyben kérték, hogy változtassa meg a felkelők bünterében hozott halálos ítéleteket. Tegnapra tüzték ki Leonban és Oviadóban egy-egy felkelő kivégzését. Madridban is remélik, hogy a kormány kegyelemből szabadságvesztésbüntetéssé változtatja át a halálos ítéleteket. Tegnap Huertában és Tabernasban szélsőséges elemek felgyújtottak egy-egy kaszárnyát. Utóbbi helyen 17 gyanus egyént elfogták. Oranban bomba robbant fel, amely három fiatalember megölt. A bombát politikai merénylők robbantották fel. Párizs, november 5. A spanyolországi biztonsági szolgálat vezetője rendeletet adott ki, amelyben kiutasítandónak jelzi mindazon külföldieket, akik kellő igazoló iratok nélkül tartózkodnak az országban, valamint azokat is, akiknek kapcsolatai voltak a felkelés résztvevőivel. Toulouseba az utóbbi napok során sok spanyolországi menekült érkezett.

Rövidesen koalíciós kormány alakul Jugoszláviában?

Nem lesz hosszú életű az új Uzonovics-kormány. Jugoszlávia a nagyhatalmak elé terjeszti a marsaili memorandum aiktait

Genf, november 5. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hirlük, hogy az újjalakított jugoszláv Uzonovics-kormány nem lesz hosszúéletű s helyére rövidesen koalíciós kormány kerül. Az ellenzéki pártvezérekkel már folynak is tárgyalások Belgrádban. Egyidejűleg egyik párizsi lap Jetics környezetéből azt az értesület szerezte, hogy a jugoszláv kormány a marsaili nyomozás adatait összefoglalva a nagyhatalmak elé terjeszti. Ha azok azt tanácsolják, hogy napirendre kell térni az ügy felett, Jugoszlávia belenyugszik a döntésbe, míg ha a Népszövetség elé vitelt javasolják, a kormány Genfhez fordul.

„A Balkán-szövetség megszűnt egyszerű biztonsági szövetség lenni és élő politikai szervvé változott”

Titulescu intervjut adott Sztambulból való elutazása előtt

Sztambul, november 5. (Rador). Titulescu vasárnap meglátogatta a sztambuli Szent Szófia-templomot, amelyet most a bizai művészet múzeumává alakítanak át. A külügyminiszter Ankarából elutazása előtt Mustafa Kemalról értékes arany dohánytárcát kapott ajándékkul a gházi kezdőbetűivel. Titulescu tegnap este elutazott Sztambulból Stoica Vasile szófiaí követ és Filotti sajtóigazgató kíséretében. A pályaudvaron diszszázad tisztelgett és a város kormányzója vett búcsút a külügyminisztertől és az ugyanazzal a vonattal utazó Purics jugoszláv külügyi államtitkártól. Elutazása előtt Titulescu a következőket jelentette ki az újságíróknak: „Végzett munkánk eredményeivel megelégedve térek vissza Ankarából. A Balkán-antant megszűnt egyszerű biztonsági szövetség lenni, hanem élő politikai szervvé változott, amelynek életét működésének minden irányában pontosan szabályoztuk közös szükségleteinkhez mérten”. A külügyminiszter aztán dicsérte Mustafa Kemal pasát, Ismet pasát és Tewfik Rüzsdy beyt, akik hazájukat oly nagy bölcsességgel vezetik a boldogulás útján. A határállomásról Titulescu köszönő táviratot intézett ezekhez a török államférfiakhoz.

VILÁG TUKRER

Ami a londoni cionista békepaktum mögött van

Irta: MICHAEL LANDAU, volt parlamenti képviselő

Előrelátásunk beigazolódtott: a cionista exekutívé és a revizionista unió között megállapodás jött létre. Egyelőre a kölcsönös önmegtartóztatására kötelezte magát a két front, míg egy békés atmoszféra lehetővé fogja tenni az általános cionista megegyezést. Anélkül, hogy belebocsátkoznánk a megállapodás feltételeinek elemzésébe, mely megállapodás kölcsönös koncessziókat tesz a politikai harc módszerei tekintetében, választóvonalat kell húznunk maga a tény és a cionista közvélemény óhajait képező béke között. Hamis koncepció uralja a zsidó uccakat. Mindenki azt képzei magában, hogy létrejöhet egy tökéletes harmónia a cionista táborban. Ez a kívánság teljesíthetetlen. Amíg a cionista mozgalom szűk zsidó köröket foglalt magában, addig lehetséges és hasznos is volt ez a harmónia. De mihelyst átlépte a mozgalom a szűk rétegek, vagy éppenséggel egy párt határait és egy egész nép mozgalom lett, — valósággal abszurdum megkívánni az összes elemek monoton összhangját egy ily komplikált és sokrétű kérdésben, mint amilyen a cionizmus. Az érdekelletlétek és elvi összejutkozések igazolnak egy mozgalmat és világítsanak meg egy népet. Nem is erről van szó. Panaszunk az, hogy az utóbbi két esztendő alatt ez a harc polgárháboru formáit öltötte a zsidó uccában. Ennek a harcnak, győzövel és megvertjeivel, meg kell szünnie, mert elnyelésse! fenyegeti magát a népet és nemzeti aspirációit. A diaszpóra országaiiban a cionista pártok között elfajult harcok, a kongresszusi csatározások, az utána következő viharok a cionista szervezetben, az alapok bejoktálása: borzalommal töltötték el az egész zsidó világot. Ugyanakkor a különböző pártállású munkáscsoportok harca Palesztinában és a zsidó munkahelyekért való kemény küzdelem nemcsak vérell festették meg a zsidó földet, de megrendítették ereci pozícióinkat is. Ebből a szemszögből nézve a londoni megállapodás új lehetőségeket kell, hogy magával hozzon az ország fejlődése számára. De ne rejtjük a dolgokat véka alá. A londoni események, melyeknek következtében két halálos ellenség találkozhatott és állapotodhat meg bizonyos kérdésekben, — nagy veszedelmet rejt magában. Nem hihetjük, hogy Jabotinszky naiv lenne politikájában. Nem hihető, hogy akár milyen rövid időre is lemondana a kiméltelen elelnzéki harcról, anélkül, hogy már eleve ne volna biztosítva politikai természetű elégtételek felől pártja számára. Tudvalevő egyébként, hogy egy pusztá lélektani momentum, egy koncesszió kezdete, fatálisan legyengítheti a nehezen kivívott pozíciókat. Tagadhatatlan tény, hogy a revizionistáknak sikerült pozíciókat szerezniök a zsidó uccában, ha ezek a pozíciók negatívak is. De Jabotinszkynek számot kell majd adnia saját pártja előtt és meg kell magyaráznia a tömegeknek, hogy miért adja most fel ezeket a pozíciókat. Más részről meg kell, hogy változzon a megállapodás következtében a Hízdadruthba tömörült zsidó munkásság abszolút negatív magatartása is a revizionista munkáscszindikátussal szemben és ha megvalósítják az egyenlő munkaerosztást, ezzel elismerik, hogy két zsidó munkásszervezet van az országban. Ben Gurion rendkívül súlyos helyzetbe került. Kettős felelősség

mehezdedt rá, amikor e feltételeket akceptálta. Ben Gurion a palesztinai munkásság vezére és a Jewish Agency politikai osztályának vezetője, le kellett, hogy győzze munkásközösséget, hogy helyet adjon a politikai felelősséggel bíró embernek.

Ha figyelembe vesszük a londoni egyezménynek ezen lélektani premisszáit, veszedelmes konkluziókra jutunk. Senki sem mondhatja, hogy nem vagyunk eltelve a két vezér nagy gesztusától, akik valószínűleg nincsenek meglepedve azzal, amit aláírtak, de a súlyos problémák és a veszedelmes helyzet le kellett, hogy győzze a feleket és megegyezésre kellett őket készítenie.

Valahogy így néz ki a politikai helyzet a cionizmusban. Melyek ezek a súlyos problémák?

Az utóbbi időben elterjedt hírek Abdullah emir londoni útjával kapcsolatosan, a jeruzsálemi főmufti pozíciójának megrendülése az arab körökben, az éles harc, melyet Abdullah emir a transzjordániai zsidó-telepítés ellenzői és saját politikai ellenfelei ellen folytat, az emir pártjának győzelme a legutóbbi transzjordániai parlamenti választások során, a palesztinai és transzjordániai vámanói híre, mind olyan momentumok, melyek örvendetéseket, de ugyanekkor új és mondhatni beláthatatlan problémákat vetnek fel számunkra. Nincsenek-e olyan erők a gyarmatügyi minisztériumban, melyek komolyan veszik a transzjordániai emir aspirációit Palesztina trónjára, a Balfour-deklaráció elismerése alapján? Bármennyire is örvendéni, ha Transzjordániát megnyitják a zsidó-telepítés számára és ezáltal a palesztinai földárak is csökkennének, mégis remegve gondolunk egy ilyen megoldásra, a mi erecsiszráli zsidó nemzeti otthonunk szempontjából.

Egy másik kérdés, mely Damoklesz kardjaként függ fejünk fölött, a Legislative Council. Ez a kérdés magábanvéve is elég súlyos ahhoz, hogy gondolkodásra késztesse az összes cionistákat. Minden aspirációt kereshet ez a veszedelem. Összefogott erőkre, nagy energiákra és megfeszített figyelemre van szükség ennek a veszedelemnek az elhárítására. Nem számíthatunk senkire sem. Az egész világ saját háborús veszedelmeivel van elfoglalva. A nemzetek az önvédelem erősítésében nem gondolhatnak a gyengék megvédésére és nem is tudják felhozni a morális erőket a népek legelnyomottabbja jogainak honorálására.

Ha azokra a veszedelmekre gondolunk, amelyek művünket veszélyeztetik ma és ha megdölgöljük, mily áldozatokat hozott mindkét fél a londoni megállapodásnál, alig tudjuk felfogni ennek az egyezménynek az értékét. Nem a béke, vagy a megállapodás az, ami ma a cionista világot legközelebből érdekli, hanem a közös munka és az egységes front lehetősége a külső veszedelmekkel szemben. A cionista vezetők nagy patriotizmusa kell, hogy vezesse a mi munkánkat a világ minden részén, ahol szétszórt zsidók élnek.

— Ma népszavazás lesz az Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: Ma, november 6-án az Egyesült Államokban általános választások lesznek, amely alkalommal a választók dönteni fognak a szövetséges államok alkotmányának különböző módosításai ügyében, különösen pénzügyi és munkanélküli kérdésekben. Florida államban a népszavazás dönt ama indítvány felett, hogy a filmipárt 15 évre mentesítsék minden adó alól. A cél az, hogy a filmgyártást Kaliforniából áthozzák Floridába, mert Kaliforniában igen nagy adókkal sújtották a filmgyárakat.

— A pénzügyminiszter a zsidótemplomban. Bukarestből jelentik: A bukaresti Coral templomban a múlt péntek esti istentisztelet fényes keretek közt folyt le. Megjelentek a templomban: a pénzügyminiszter, a főváros számos notabilitása és pénzkapacitása, valamint a fővárosi zsidóság előkelőségei: Sigmond Birman, Jacob Friedmann, Micu S. Zentler, Izidor Sternbach urakkal az élén. Már 5 órakor zsufolásig megtelt a templom, amikor kezdetét vette az istentisztelet Hoffmann és Ruzsinszki főkéntorok magasnivojú közreműködésével. Ezután dr. Niemerover főrabbi tartotta meg hatalmas szónoklatát a beiföldi kölcsönről, kérve az ország zsidóságát, hogy illő módon vegye ki részét ebben, mert ez az ország javára szolgál. A kórus a királyhimnusz énekelte, mely után emelkedett hangulatban ért véget az istentisztelet.

A majálisuccai zsidó temetőben...

Dr. Vértés Oszkár sírköveiről. Érdekesek a sírköveken. Megbékélt ellenfelek

Napos, derűs őszi vasárnap, fent a majálisuccai temetőben. Új sírkert gondozott: halottjait nemcsak virágkegyelet övezi, hanem emlékeiket őrzik mutató sírkövek is.

Azért jöttünk, hogy hódoljunk egy drága, kiváló férfi emlékének, Vértés Oszkár professornak, akit több, mint egy éve, hogy visszaadták az anyaföldnek. Barátok, a család, kartársak és a halás betegek csoportja állotta körül a szép fehér emlékművet, a legartisztikusabbat, amit a kicsiny temetőben láthatunk. A fehér márványon, töretlen vonalban egyetlen síkon, hatalmas, szárnyaszegett sas. Alatta:

DR. VÉRTÉS OSZKÁR
egyetemi magántanár
a Zsidó Kórház főorvosa
1876—1933.

A síremléket emelte özvegye
és a Zsidó Kórház

A hátapon héberül: „Jiszo shehor, ben Avrohom, 5694 tisi 6.”

A sírköveiről. Közben körülnéztek a temetőben és felfedeztek egy-két érdekességet.

Az orthodox chevra jegyzőkönyveiben, amelyek között mostanában böngészgetek, a múlt század nyolcvanas éve óta állandóan visszatérő téma a sírkövek magyar, vagy másnyelvű felírása. A chevra, híven a hagyományokhoz, mindig a tiszta héber felírás álláspontjára helyezkedett, de a modernebb koncessziókat kértek és nehezen lehetett egyezkedni. Végül a kognesszusi hitközség is, amelynek hosszú éveik közös chevraja volt az orthodoxokkal, kivált, önálló chevrat alakított. Most az a helyzet, hogy az ort. temetőben is nem éppen ritka dolog a nemhéber nyelvű felírás.

Ebben az új temetőben viszont a héber feliratok tartoznak a ritkaságok közé. A tragikus halállal halt dr. Lőrinczi Sándor magyar sírfelirata például az egész kólapot betölti. („Mehalt az orvosi hivatása és rendíthetetlen jelleme védelmében.”)

Csak német felírása van Sámuel Baumfőmérnöknek, Nagy J. János gyógyszerész-főhadnagy sírkövén két nyelvű feliratot találunk („26-ik évében elment az Igazak táborába. 1931. II. 19.”)

Egészen szokatlan, hogy a síremléken ketős törvénytáblát faragtak ki. Egyiken a héber, a másikon a magyar szöveg.

Annóra meghonosult a nemhéber emlékszöveg, hogy például az egyik sírkövön már rossz hexamétert is véstek ki:

„Ritka barátság emlékét
örökíti ez oszlop.
Békén nyugszik alant,
aki hű volt idefenn.”

Alapjában élőknek és holtaknak egyaránt mindegy. A zsidó népiség szempontjából kívánatos mégis, hogy ezeken a megszentelt helyeken a zsidó jelleg mutathozzék.

A sírköveiről. Szeretném Rabetz Benjámin főkéntor éneke és imája vezette be. — Weinberger Mózes dr. főrabbi állott ezután az emlék elé és lendületes szavakkal aposztrofálta a „fekete-palástos magisztert”, a Halált, akinek palástját ime felfedjük e drága halottról, aki tudós volt, orvos és ember és akinek emléke élni fog mindazokban, akik ismerték, akik szerették és akiknek szívvel és tudásával segített.

Dr. Stern Vilmos, a síremlék tervezője, a megboldogult barátja és a Zsidó Kórházban főorvos-kollégája, a kórház igazgatósága és orvosi kara nevében tartott filozófikus mélyenjáró beszédet az ember típusáról, aki földi létét az embertársai számára hasznos javak gyűjtésére áldozza. Ilyen volt a megboldogult, aki élete munkáját magasabb célok felé irányította, felfelé nézett, mint a sas.

hetséges Rodinszerű dombormű kivitelezője: a fiatal Fülöp szobrászművész.

Egy barátommal hazajövet beszélgettünk a zsidó temetkezési szokásokról: az engesztelődés ősi hagyományáról. A zsidóknál, mielőtt az első rögöt a halottra dobnák, bocsánatot kérnek tőle mindazok nevében, akik életében érintkeztek vele és esetleg megbántázták. A legnagyobb ellenségek is kibékülnek a halálban. Mindenre van engesztelődés és bocsánat, kivéve a denunciacióra.

Barátom jellegzetes dolgot mondott el immár két halottól, akik életükben mindig szemben állottak egymással. De volt egy alkalom, amikor némán megbékéltek.

— Elvégeztem a négy középkolát — beszélte barátom — és anyám, aki nagyon valóságos volt, ragaszkodott hozzá, hogy egy-két évet a jesiván töltsék, mielőtt tovább folytatom világi tanulmányaimat. Így kerültem a Naszód melletti Entradamba, egy tiszta zsidó dő községbe, amelynek messze vidéken híres rabbija, a chaszid Josua Freund volt. Hajnalról estig tanultunk és a fél év végén már nyolc lap talmudot tudtam könyv nélkül.

Felejthetetlen lesz MAINARDI a világhírű csellóművész 19-i hangversenye az Operában

Jegyek: Színházi ügynökség. Főteri kioszk és Opera pénztára.

Érdekes elvi döntést hozott a marosvásárhelyi tábla:

Felmentett a sikkasztás vádjáról egy kisküküllőmegyei jegyzőt, aki pénzekből elégitette ki

Tg.-Mures-Marosvásárhely, november 5. (Az Uj Kelet tud.) Érdekes elvi döntést hozott egy sikkasztási bűnperben a marosvásárhelyi tábla, amelynek valószínűleg széles körben visszhangja támad és azt a bírői joggyakorlatban, mint precedenst fogják alkalmazni.

Beukó László kisküküllőmegyei jegyző állott a tábla előtt azzal vádolva, hogy a kezéhez befolyt közpénzekből mintegy harmincezer lejt tulajdonított el, amelyet saját céljaira használt fel ugyan, de viszont szabályszerűleg lekönyvelt.

A vádolt azzal védekezett, hogy évek óta nem utalta ki az állam járandóságát és így a kincstárral szemben mintegy háromszáz-

Román — palesztin kamarát létesít

Brülla, november 5. (Az Uj Kelet tud.) A brailai kereskedelmi és iparkamara helyiségében, több fővárosi gazdasági és kereskedelmi szakértő részvételével értekezlet tartottak, melyen Románia palesztinai exportja fejlesztésének kérdéséről tárgyaltak. Az értekezleten

azonkívül a Bibliából is jónéhány szakasz. Jól éreztem magam a különös környezetben, csak fájtalm, hogy a mi községünk főrabijáról, Glasner Moséről valami „mikve-ügyből” kifolyólag a rabbi és hívei kvalifikálatlanul nyilatkoztak.

— Peszachkor hazajöttem. Apám elvitt megboldogult Glasner Moséhoz, aki „kihallgatott”. A főrabbi meg volt velem elégedve. „Örülhetsz, fiam, hogy ilyen kitünő mesterrel van” — mondotta.

En a magam tizennégy éves szívvel csodálkoztam.

— Csodálom, rebbe, hogy ön ilyen jó véleményrel van az én mesteremről, holott ő és akörnyezete borzasztókat mondanak önről — jegyeztem meg ösztönösen.

Glasner Móse elmosolyodott. — Nem baj fiam, azért, hogy rosszakat mondanak rólam, a te mestered, Freund Josua, mégis kiváló talmudtudós.

Entredamban közöltem ezt a nyilatkozatot, ami olyan elemi hatást tett a chaszidokra, hogy attól kezdve teljesen megszűntek szapulni a kolozsváriak nagyrabbiját.

Evtizedek teltek el. Egyszer-egyszer még fellángolt a chaszid-askenáz ellentét, Glasner Mose elzárándokolt Palesztinába. Amikor meghalt, Freund Josua könnyes szemekkel kért hívei jelenlétében bocsánatot a messze Jeruzsálemben elföldelt és sokszor megbántott tudóstól.

Azóta a másik is elkerült Entradamból és a közeli Naszódra költözött, ahol meghalt. Soca lon chajim — reánk hagyva az életet. (sz. i.)

Egy újságibölcső

Amikor II. Miklós a cári titkos

Szenzációk

Bern, november 5. perében újabb értesítések hangzottak el. Comte du Chayla — „Cion bőlcei jegyző” adójaként szerepelt. A kinyomatása előtt idején az orosz och

a cári titkos re chovsky tábornok a francia eredetű állították össze a zölc

Rachovsky tábornok kor, hogy Párizsban A tanu nézete szerint voltak kételyei a jegy körül. A jegyzőkönyv Comte du Chayla — írás cárt határozottan akciók politikára bí

Hogyan cseinek?

A következő tanu Párizsban élő orosz ameri, hogy olvasta a yet Sergius Nilus ad ben tagja volt az is s az ő feladata volt asa. További részlet Heinrich Bindtől tud merte az orosz titko káig dolgozott Rach lett. Bindt különböző Rachovskytól, hogy kat állítson elő, külfö tokról. Bind azt is Rachovsky készítette titkai. A jegyzőkönyv jai voltak. A hamisi Golvinsky nevezetű egyik munkatársa ké

Napoleo

Golvinsky újságíró sokat dolgozott a ne ahol ráakadt Joly f logue au enfres entre tesquieu” című antin forrásul szolgált a je séhez.

Golvinsky újságíró satirikus túlszáll (Joly világralom ket tulajdonított II zsidóra alkalmazta nitotta a napo

A jegyzőkönyvet n jelentették meg és az hogy a zsidókat tegy beri zavargásokért e A tanu elmondja me orosz mensevisták f ma republikánus dem

Vladim vallom

Vladimir Burzew, egyik legjobb ismerő elmondja, hogy 30 é tudomást a jegyzőkö na, hogy hamisítvány tyt ugyan nem isme okat tudott hamisít et személyesen isme amerte Lobuchin re mondotta neki, hogy jegyzőkönyvet. Lob itették és elesapt Lobuchin kartársa itették mindazt, a rendőrigazga

Egy Golvinsky nevű orosz újságíró hamisította „Cion bölcseinek jegyzőkönyvét”

Amikor II. Miklós cár értesült a hamisításról, betiltotta annak használatát. A cári titkos rendőrség benfentesei is bevallották a hamisítást

Szenzációs tanuvallomások a berni per főtárgyalásán

Bern, november 5. Cion bölcsei berni perében újabb érdekes tanuvallomások hangzottak el. Comte du Chayla, aki a háború alatt az orosz hadseregben teljesített szolgálatot, elmondja, hogy 1909-ben megismerkedett Nilus „professzor”-ral, aki „Cion bölcsei jegyzőkönyvének” orosz kiadójaként szerepelt. A jegyzőkönyvet még kinyomatása előtt olvasta el. Nilus annak idején az orosz ochrana,

a cári titkos rendőrség főnöke, Rachovsky tábornok útján szerezte meg a francia eredetű, melynek alapján állították össze az inkriminált jegyzőkönyvet.

Rachovsky tábornok meg is mondta akkor, hogy Párizsból hozatta a kéziratot. A tanu nézete szerint Nilusnak is gyakran voltak kétfelvi a jegyzőkönyv hitelessége körül. A jegyzőkönyv célja — mondotta Comte du Chayla — az volt, hogy II. Miklós cárt határozottabb zsidóellenes és reakciós politikára bírják.

Hogyan készültek „Cion bölcseinek” jegyzőkönyvei

A következő tanu Sergius Svatikow, a Párizsban élő orosz író és történész. Beismeri, hogy olvasta a jegyzőkönyvet, melyet Sergius Nilus adott ki 1909-ben. 1917-ben tagja volt az ideiglenes kormányának és az ő feladata volt az Ochraha likvidálása. További részleteket a jegyzőkönyvről Heinrich Bindtől tudott meg, aki jól ismerte az orosz titkosrendőrséget és sokáig dolgozott Rachovsky tábornok mellett. Bindt különböző utasításokat kapott Rachovskytól, hogy hamis dokumentumokat állítson elő, különösen forradalmi iratokról. Bindt azt is pozitíve tudta, hogy Rachovsky készítette elő Cion bölcseinek titkait. A jegyzőkönyvnek antiszemita céljai voltak. A hamisítást Bindt szerint egy Golvinsky nevezetű egyén, Rachovsky egyik munkatársa követte el.

Napoleon helyett — a zsidók

Golvinsky újságíró volt és mint ilyen sokat dolgozott a nemzeti könyvtárban, ahol ráakadt Joly francia ügyvéd „Dialogue au enfres entre Machiavelli et Montesquieu” című antinapoleoni iratára, mely forrásul szolgált a jegyzőkönyv elkészítéséhez.

Golvinsky újságíró a francia ügyvéd satirikus tulsáit Napoleon ellen (Joly világszámra irányuló terveket tulajdonított III. Napoleonnak) a zsidókra alkalmazta és nekik tulajdonította a napoleoni terveket.

A jegyzőkönyvet nagy példányszámban jelentették meg és az akció célja az volt, hogy a zsidókat tegyék felelőssé az októberi zavargásokért és a polgárháborúért. A tanu elmondja még, hogy régebben az orosz mensevisták frakciójához tartozott, ma republikánus demokrata.

Vladimir Burzew szenzációs vallomása

Vladimir Burzew, az orosz forradalom egyik legjobb ismerője tanuvallomásában elmondja, hogy 30 évvel ezelőtt szerzett tudomást a jegyzőkönyvről és rögtön tudta, hogy hamisítványról van szó. Rachovskyt ugyan nem ismerte személyesen, de sokat tudott hamisításairól. Heinrich Bindt személyesen ismerte. Ugyancsak jól ismerte Lobuchin rendőrigazgatót, aki elmondta neki, hogyan hamisították a jegyzőkönyvet. Lobuchint akkor meg is büntették és elcsapták állásából.

Lobuchin kártársai azonban megerősítették mindazt, amit az elmozdított rendőrigazgató mondott.

A jegyzőkönyvet Rachovsky és Glovinsky hamisították. Nilus, a kiadó inkább volt fanatikus, mint hamisító. Tudott hamisításról, de célszerűnek tartotta azt.

A cár, mielőtt értesült a hamisításról, betiltotta a jegyzőkönyv használatát.

Ez azonban nem akadályozta meg a további terjesztést. A cár magatartásáról Globitschow tábornok informálta a tanut.

Globitschow szerint 1896 és 1900 közötti években hamisították a jegyzőkönyvet. Egy hivatalból elrendelt vizsgálat során maga Rachovsky is beismerte, hogy a jegyzőkönyv hamisítvány.

Egy orosz történelész

Boris Nikolajevsky orosz történész a jegyzőkönyv bevezető részével foglalkozik, melyet mint történész vizsgált meg. Ebben a részben a szerző azt állítja, hogy egy Schapiro nevű zsidó lopta el a jegyzőkönyvet a párizsi szabadkőműves páholy irattárából és egy orosz ügynökönközvetítésével került az akta Oroszországba. Nikolajevsky légből kapott koholmányának minősíti ezt a beállítást. Hangsúlyozza, hogy zsidó körökben nem volt különösebb

Barthou minden vagyonát a francia Akadémiára hagyta

Felbontották a tragikusorsú külügyminiszter végrendeletét. Harmincmillió frankot ér Barthou világhírű könyvtára

Párizs, november 5. A marseillei borzalmas merénylet tragikus végű áldozatának, Barthou francia külügyminiszter végrendeletét most közlik a párizsi lapok. Az általános örökösévé Barthou a francia akadémiát tette meg és így ennek a tulajdonába kerül a külügyminiszter világhírű könyvtára, amelyben több olyan könyvet

szimpátia a bolsevizmus iránt. A bolsevisták között ma alig van két-három zsidó vezető. Az orosz hamisításból német kiadást is készítettek. Ebbe a kiadásba azonban még több hamisítást vittek be. Az elnök kérdésére a tanu elmondja, hogy nem zsidó, hanem orosz és szociáldemokrata.

is lehet találni, amelyből egyetlen kiadás van a világon. Eredeti, régi kéziratok teszik értékesé ezt a ritka könyvtárat, amelyben meg lehet találni a versaillesi békeszerződés egyik eredeti aláírásokkal ellátott példányát is. A könyvtár értékét 30 millió frankra becsülik.

Zsufolt programmal nyílik meg november 15-én a parlamenti ülés

Lázasan készül a kormánypárt és az ellenzék is az új szesszióra

Bucuresti-Bukarest, november 5. November 15-én megnyílik a parlament. A kormánynak a körmeire égett a sok tennivaló s lázas cselekvéssel igyekezik mindazt behozni, amit egy éven keresztül elmulasztott. Költészetvédelmi egyensúly; 800 millió lej megtakarítása, amelyre a költészetvédelmi megszavazása alkalmával vállalkozott a pénzügyminiszter; a tisztviselők leépítése; a kontingentálási rendszer anomáliáinak kiküszöbölése; a belső kölcsön...

Mind olyan súlyos és komplikált problémák, amelyeknek megvalósítása azonkívül, hogy a kormány és a kormánypárt népszerűségét veszélyezteti, konfliktusokat szül.

A kormány, ugy látszik, néhány veszedelmes akadályon szerencsésen átjutott. A kormány átszervezése, amely körül a krízis szelei fújtak, simán folyt le; a deviza- és kontingentálási rezsimből kifolyólag a pénzügy- és az iparügyi miniszterek között támadt konfliktus is elsimult. Legalább is átmenetileg. Mert az új deviza- és kontingentálási rezsim még hozhat meglepetéseket.

Elsimult valamennyire Dinu Bratianu és a kormány elnöke közötti feszültség is, amely ugy látszik komoly viszállyra vezet. Az ugynevezett H-csoport csendesebb hurokat pengtet s a pártszakadás sötét felhői el-

vonultak. Hátra van még a kölcsön ügye a kormány s különösen a pénzügyminisztérium presztizs-kérdést csinálnak a kölcsön sikeréből s ezért mindent elkövetnek ennek a sikernek érdekében. Kormánykörök tehát biznak...

Ilyen kilátások között szövegezi meg Tarescu miniszterelnök Tg-Jiu melletti Poiana nevű birtokán a parlamentet megnyitó trónbeszédét.

Az a veszély, hogy a kormány parlamenti munkájában saját partja se támogassa elég határozatosan, elmúlt. Dinu Bratianu nem hargaszt többé, mert teljes elégtételt kapott. Sorra látogatták meg a kormány tagjai, kezdve Tatarucival s végezve Iamandival, hogy megtárgyalják a pártvezérrel a különböző reszortügyeket.

Mingyárt a szesszió megnyitása elején kezdetét veszi a Skoda-jelentés megvitatása. A jelentés előreláthatólag hetekig tartó vihart fog felidézni a parlamentben. Különösen a kis pártok fenik nagyon a fogukat. Ezek a kis pártok, tehát: Goga, Argetoianu, Iorga, Iunian, a keresztény parasztpárt s esetleg Bratianu György állítólag koalícióba lépnek s koncentrációs támadásba mennek át, mert a Skoda-jelentés nem felel meg várakozásaiknak s nem helyezi vád alá a nemzeti

Nagyszerű vételalkalom! Raktárain átser- vezése miatt

az összes őszi és téli kabát- és ruhaszöveteket, selymeket, mosókelmeket és vászonzárakat

rendkívül olcsó áron adom el!

BIRÓ divatáruház

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 11a

parasztpártot, ahogy azt remélték.

Egyébként a kis pártok erősen készülnek a közlelemre. Az ország különböző részeiben zajlanak a népgyűlések, ahol közeli döntő csatákról beszélnek...

A nemzeti parasztpárt talán a legnyugodtabb az összes politikai szervek közül. A párt egyik vezető személyiségétől hallottuk a következő kijelentést:

— Nekünk már nincs szükségünk népgyűlésekre az összes városokban. Mi eléggé megalapoztuk pártunk kereteit s nincs szükségünk arra, hogy új tagokra vadásszunk. Mi a kormánnyal a harcot a parlamentben folytatjuk le.

Mihalachenak külföldről való visszatérése után összehívják a nemzeti parasztpárt állandó választmányát, amely határozni fog afelett, hogy mikor lesz megtartva a párt országos kongresszusa.

Ami a Maniu—Vaida-konfliktust illeti, érdekes az a nyilatkozat, amelyet ezzel kapcsolatban állítólag maga Vaida tett szűk körben:

— En is, Maniu is megmaradunk álláspontunkon. Meglátjuk majd, kinek volt igaza. Egyelőre örvendek, hogy megértették benünket barátaink is.

Ebből a nyilatkozatból kiviláglik, hogy a két nemzeti parasztpárti vezető között csupán elvi nézeteltérések voltak s hogy közöttük még helyreállhat a régi meleg barátság.

Szó van arról, hogy Vaida rövidesen találkozzon fog Kolozsváron Maniu Gyulával, aki nekik különben gyógykezelése céljából is el kell jönnie Badacsonyból. Egyébként valószínűtlennek látszik, hogy a még mindig gyengélkedő Maniu résztvehessen a parlament ülésén. (h. e.)

Általános vélemény, hogy

butoraink
vezetnek
izlésben,
minőségben

Egyszer az életben vásárol butort, tehát jól gondolja meg, hol szerzi be szükségletét. Sok ezer vevőnk igazolja, hogy cégünkbe nem csatlakozhatik.

Székely
és Réti
Bulogvár Rt.
Brasov Tg.-Mures
Bucuresti

KÖZGAZDASÁG

Óriási érdeklődés jegyében megkezdődtek hétfőn az országfejlesztési kölcsön jegyzései

A kormány tagjai kezdték meg a jegyzéseket. A magánalkalmazottak és munkások is jegyeznek

A kölcsönjegyzésre felhatalmazott bankok listája

Bucaresti-Bukarest, nov. 5. Theodorescu, volt miniszter, az UGR nyilatkozott a belső kölcsönről. Az országfejlesztési kölcsön előnyös pénzhelyezést jelent kitűnő feltételeinél fogva. A pénznek az ország gazdasági konszolidálására és határainak biztosítására való fordítása megerősíti minden javunk értékét is, amivel csak bírnak. Ime, már csak azért is minden polgárnak kötelessége minél többet jegyezni erre a kölcsönre.

Mrazek professzor, az ismert közgazdasági szakértő így nyilatkozik:
— Minden állampolgár köteles válaszolni a felhívásra, hogy jegyezzen kölcsönt, amelynek célja az ország konszolidálása és a fejlődés útjának biztosítása. A bizalom és egészséges energia tanujelét kell adnia a román népnek, mint a fényes jövő zálogát.

Érdeklődnek a magánalkalmazottak és a munkásokról is

A kölcsön iránti érdeklődés egyébként rendkívül nagy. Így például a magántisztviselők mindenütt arra kéri munkaadóikat, tegyék lehetővé részükre is a jegyzést, előlegezve a kölcsön összegét és azt azután levonva részletekben fizetésükből. El természetesen és hazafias kívánsággal szemben a hazai nagyvállalatok elhatározták, hogy előlegezik alkalmazottaiknak az aláírandó összeget és azt néhány hónap alatt fogják levonni. Több vállalat munkásait is belevonta ebbe az akcióba, hogy a kölcsön előnyéből munkásai se maradjanak ki. Így Petrozsejban a bányaállalat egész személyzete egyhavi fizetését lejegyezte. Így történt a petrozsejnyi bányaálláság lupényi üzeménél is.

A feltételek
Alább ismertetjük a kölcsön feltételeit:
Egy kötvény kibocsátási ára 800 lej, mely egyösszegben fizetendő, vagy pedig egyösszegben 600 lej és 200 lej értékű papírral.
A lejegyzett kötvényeket 1200 lejben váltja vissza a kincstár, vagy pedig 100 ezer lejes, 200 ezer lejes, 250 ezer lejes, egymillió lejes, vagy hárommillió lejes prémiumokkal.
Jegyzések és kifizetések eszközölhetők:
A pénzügyigazgatóságoknál, városi, városközi vagy községi adóhivataloknál.
Az állami monopól intézményeknél, alárendelt hatóságai után.

A Banca Nationala fiókjánál,
a Postatakarékpénztárnál,
a postahivataloknál,
a Központi Szövetkezeti Banknál,
a Nemzeti Szövetkezeti Hivatálnál,
a szövetkezeti pénztáraknál.
A magánintézetek közül a következők kapnak felhatalmazást a kölcsönjegyzések keresztülvételére:

1. Bukaresti bankok: Banca Romaneasca, Banca de Credit Roman, Banca Comerciala Romana, Banca Comerciala Italiana si Romana, Societatea Bancara, The Bank of Roumania Ltd, Banca Anglo-Cehoslovaca si de Credit Praga, Banca Crissovoleoni, Societatea Nationala de Credit Industrial, Banca Urbana, Banca de Agricultura si Export, Banca Agronomilor, Banca Anglo-Romana, Banca Cerealistilor, Banca Dichi, Gh. M. Eftimiu et. Co., Banca Ipotecara Rurala, Banca Pietii, Banca Rahova-Bragadiru, Banca Romaneasca a Orientului, Banca de Scout a Romaniei, Banca Sindicatul Agricol Ilfov, Banca Tabacariilor, Banca Viticola, Casa de Banca L. Zanea, Creditul Romanesc, Finkels M., Isac M. Lewy Sri, E. I. Semo et. M. I. Lewy Prima Societate Civila de Credit Finciar Rural, Soc. Com. pentru Constructii de Locuinte Eftine, Banca Agricola, Banca Friedmann, Juster si Cia, Banca Cornea, Banca de Depozite si Scout, Banca de Devize si Lombard.

2. Biztosító intézetek: Generala., Dacia-Romania, Agricola Fonciera., Nationala, Asigurarea Romaneasca, Sun, Steaua Romaniei, Franco-Romana, Phönix, Adriatica-Trieste, Victoria, Britania.

3. Vidéki bankok: Arad: Banca Victoria, Casa de Pastrare Generala din Arad, Casa nomul, Banca Vlaeasa din Huedin. **Krajova:**

de Pastrare a Judetului Ard. Bacau: Banca Oituzului, Bazargic: Banca Caliacra, Bistrita Banca Aurora din Nasaud, Banca de Credit. Botosani: Banca Moscovitz, Braila: Banca Sindicatului Agricol, Brasov. Casa Generala de Economii, Banca Cetatenilor si Taranilor din Codlea. Buzau: Banca Buzaului, Banca Muntenia, Banca Comerciala, Calarasi: Banca Fratii Mateescu, Caracal: Banca Caracal, Cernovite: Banca Comerciala Nationala. Kisenev: Banca Basarabiei. Kolozsvár: Banca Centrala pentru Industrie si Comert, Banca Ardeleana si Casa de Economie, Banca de Scout si Schimb din Ardeal, Banca de Agricultura si Casa de Economie, Banca Eco-Banca Comertului. Dés: Banca pentru Agricultura, Industrie si Comert, Banca Poporala. Déva: Casa de Pastrare, Petrosani, Ardeleana, Orastie, Crisana Brad. Fogaras. Banca Furnica. Husi: Banca Albina. Hotin: Ban-

ca Cetatea Hotinului. Jasi: Banca S. O. Grosswald. Lugos: Banca Creditul Banatean, Banca Carasan, Lugoj. Nagyvárad: Banca si Casa de Economii Fuzionata. Oravita: Banca Oravitana. Pitesti: Banca Pitesti. Ploesti: Banca Prahovei, Banca Comertului din Valeni de Munte. Roman: Banca Comertului si Industriei. R-Sarat: Banca Creditul Ramnicean. Szatmár: Casa Noastra. Szében: Banca Albina, Institutul de Credit Finciar, Casa Generala de Economie din Sibiu. Maramarosziget: Maramuresana. Segesvár: Banca Unita pentru Industrie si Hipoteca, Banca Poporului, Banca Patria, Blaj, Silistra: Banca Durostorului. Szilágysomlyó: Salajana Inst. de Credit si Economii din Jibou, Sivaia Institut de Credit si Economii din Simleu. Targoviste: Banca Dambovita. Banca Comerciala si Industriala, Banca de Comert Comert si Industrie din Racari. Tg.-Jiu: Banca Creditul Gorjan. Marosvásárhely: Banca de Scout, Casa de Econ. din Reghin, Muresana din Reghin. Temesvár: Banca Timisoara si Soc. Com. pe actiuni, Prima Casa de Pastrare. T-Severin: Banca Comerciala, Banca Mehedintului. Vaslui: Casa de Credit.

A fenti bankoknak adott felhatalmazás a fiókintézetekre is érvényes.

A miniszterek jegyzései

A kormány összes tagjai, hogy példát nyújtsanak, elhatározták, hogy minden egyes miniszter 100 ezer lejt, az adminisztráció pedig legkevesebb 50 ezer lejt jegyezzen fejenként. A kormány tagjai már ma délelőtt lejegyezték ezeket az összegeket.

Uj találmány. A „Patenta“ tárgy-művesi cég egy nagyon praktikus találmányt gyárt és hoz forgalomba. Az általa gyártott készülékek a fél-automata mérlegek gépezését 1 kg-ról 10 kg-ra emeli fel. Targu-Muresen sok ilyen felszerelt készülék működik már. A készülék könnyű kezelhetése és olcsósága miatt nagy jövő előtt áll. A találmányt 230005—1934. szám alatt szabadalmazták.

SZÍNHÁZ-FILM

A Magyar Színház közleményei:

BÁNK BÁN

centenárium lesz péntek este a Magyar Színházban

A Bánk bán első kolozsvári előadásának százéves fordulójára alkalmából a színház péntek este pontban félkilenc órakor ünnepi díszelőadásban, teljesen új szereposztásban előadja a Bánk bánt.

A jubiláris előadás előtt a 24 tagú zenekar előadja Erkel Hunyady nyitányát, majd Vásárhelyi János dr. püspökhelyettes mond bevezetőt. Utána Solymosán Magda La Grange áriáját, Jenei János pedig a Bánk bán opera bordsalát éneklé el zenekari kísérettel.

A színház kéri, hogy aki teheti ünnepi ruhájában jöjjön erre az előadásra. Az előadást Hevesi Sándor szcenáriójának felhasználásával Kádár Imre rendezi, a zenekart Stefanidesz József vezényli. A főszereplők: Bánk—Balázs Samu, Ottó—Kovács György, Petur—Tóth Elek, Biberach—Tompa Béla, Tiborc—Tompa Sándor, Endre—Nagy István, Melinda—Harmath Jolán, Gertrudis—Beness Ilona.

KÉK DUNA

szerdán este

Szerdán este először látjuk a kolozsvári színtársulat előadásában a legszebb Strauss-operettet, a Kék Dunát.

Kolozsváron eddig a Kék Dunának csak egy megcsontított kiadását láthattuk. Aki megnézi a Kék Dunát a kolozsvári társulat előadásában meg fogja állapítani, hogy eddig még nem látta a Kék Dunát. Ragyogó új díszletek, pazar toalettek

HETI MŰSOR:

Kedd fél 9: SZERDA
Szerda fél 9 órakor: Kék Duna. (Strauss János gyönyörű operettje. Teljesen új kiállításban és rendezésben. Balettel, kibővített kórusral és zenekarral. Solymosán Magda, Hienz Helly, Stefanidesz Ili, Tompa Béla, Tompa Sándor, Miklóssy Margit, Kovács György és N. Grozuta, a bukaresti rádióból előnyösen ismert tenorista fellépésével. Premier-bérlét 10. szám.)

Csütörtök fél 9 órakor: Kék Duna (N. Grozuta fellépésével.)

Péntek fél 9 órakor: BANK BÁN. (Ünnepi díszelőadás a tragédia első kolozsvári előadásának 100 éves fordulójára alkalmából. Előtte: I. Erkel Ferenc: Nyitány. II. Bevezetőt mondja Vásárhelyi János dr. III. La Grange nagyáriája. Éneklé Solymosán Magda. Bordsalát a Bánk bán operából. Éneklé Jenei János. A színház

tömege, szebbnél szebb táncok, 24 tagú zenekar s főleg a fővárosi színvonalu együttes jelenti az igazi Kék Dunát.

A főszereplők: Solymosán Magda, Hienz Helly, Stefanidesz Ili, Beness Ilona, Jenei János, Kovács György, Tompa Béla, Tompa Sándor, Bereng Béla. Strauss szerepét pedig N. Grozuta a bukaresti rádió híres tenoristája éneklé.

kéri a közönséget, hogy ezen az előadásán szíveskedjék lehetőleg ünnepi ruhában megjelenni. Előadás kezdetén a nézőtéri ajtókat bezárják. Premier-bérlét 11. szám.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:
Szerda, november 7: Szevillai borbély.
Péntek, november 9: Svanda a dudás.
Szombat, november 10: Faust. (Iskolai matiné.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Ma, kedden utóljára: Mesebeli herceg. Fősz.: Gustav Fröhlich. Ma az utolsó alkalom megtekinteni ezt a csodaszép sláger-filmet.

Holnap, szerdán különleges premier: Frasquita. Lehár Ferenc csodaszép operettje filmen. Fősz.: Jarmila Novotna, H. H. Bollmann. A filmben Lehár személyesen dirigálja a 300 tagú bécsi filharmonikus zenekart.

SPORT

A Kinizsi rávert a Venusra, a Romania pontot hozott el Bukarestből

Ciuj-Kolozsvár, november 5. A vasárnapi sportesemények szenzációja, hogy a Romania pontot hozott haza Bukarestből, a Venus kikapott a Kinizsitol és a CFR is a Gloriától. Részletes eredmények a következők:

Nemzeti bajnokság A)

Romania—Unirea Tricolor 2:2 (1:2). Bucaresti-Bukarest, november 5. Hetezer néző előtt tartották meg a mérkőzést, melyet heves Romania támadások vezettek be. Ebből a nyomásból esik a Romania vezetőgólja Felecan II révén. Az ellentámadás a 19. percben kedvez a helyi csapatnak: Schilleru egyenlít. 1:1. Pár perc múlva Felecan II újabb nagy lövése Sucitulescu kezén irányt változtatva jut hálóba, a 11-est az ideges Cirza megbegurítja. A féldő végén Schilleru 2:1-re javít. A második féldő eleje a helyi csapaté, a vége a Romanié, amely a 43. percben kavardásból Muresan révén egyenlít. 2:2. Bíró Tica Iiescu.

NAC—Juventus 4:0 (2:0). Oradea-Nagyvárad, november 5. A NAC végre megembelerte magát és pompás csatárjátékkal megérdemelten győzött Chiroiu (2) és Bodola (2) góljaival. Háromezer néző, bíró Tunea.

Kinizsi—Venus 4:2 (2:0). Timisoara-Temesvár, november 5. Nagy küzdelem után megérdemelten nyert a jobb hazai csapat. A gólokat Glasz, Zelenák II, Török és Szilárd, illetve Stanciu (2) lötték. Bíró Morar.

Gloria—CFR 3:2 (0:1). Arad, november 5. A bukaresti CFR kapusa súlyos sérülése miatt végig 10 emberrel játszott, mégis alandó féldőben volt. A Gloria példátlanul szerencsés küzdelemben győzött. Gyenge bíró volt a temesvári Milivoi.

Nemzeti bajnokság B)

1. csoport. Bukarest: Makabi—Tricolor 5:0 (4:0), bíró Gutescu Bukarest. Ploesti: Brasova—Prahova 0:0, bíró Petrescu Bukarest. Konstanca: Sportul Studentesc—Victoria 1:1 (1:1), bíró Buiduc Konstanca.

2. csoport. Temesvár: Iisa—TAC 4:3 (3:1), megépítés. bíró Petcu Temesvár. Besica: TMTE—UDR 2:1 (0:1). Értékes győzelem, bíró Vladovici Arad. Kraiova: Rovine—AAC 4:0 (3:0), bíró Vuia Nagyszeben.

3. csoport. Nagybánya: Phönix—KAC 6:2 (3:2), a KAC kapus nélküli játszata a második féldőt, akit a játékezőt kiállított. Bíró Kovács Nagyvárad. Nagyvárad: CFR Kolozsvár—CFR Nagyvárad 5:1 (3:0), bíró Bau Szatmár.

4. csoport. Piski: CFR—Vitrometan 13:0 (2:0), bíró Cosoveanu Nagyszeben. Nagyszeben: Unirea—HTV 2:2, bíró Caluseru Marosvásárhely.

5. csoport. Braila: Franco-Romana—Jahn 4:0 (2:0), bíró Lucescu Bukarest. Pascani: Unirea—Sporting 3:0 (1:0), bíró Stavar Jasi. Galac: Textila—DVA 1:0 (0:0), bíró Ceauranu Bukarest.

Kerületi bajnoki eredmények

Brassó. Astra—Gloria 2:1 (0:1). Olimpia IAR 1:0 (0:0). A mérkőzést vezető bíró súlyosan bántalmazták. BMTE—Sparta 3:0 (2:0).

Marosvásárhely. MTE—Productia 7:0 (3:0). Szászrégen. Dacia—STV 2:1 (1:0). Temesvár. Kadima—Hertha 3:1 2:0. —Electrica—Fratelia 4:2 (1:2). Rapid—Politechnica 2:1 (0:1).

Zsombolya. Freidorf—ZsSE 2:1 (0:1). Arad. Hakoah—Olimpia 4:1 (4:0), ATE—Soimii 3:1 (1:0), Unirea—Alimentatia 3:2 (2:0), Egyetértés—Juventus 3:1 (2:0). Szalonta. PTT—NSC 2:2 (2:1).

Az Universitatea Tordán játszott az Arisul csapatával és 3:0 arányban győzött. A mérkőzésen Gaint a bíró kiállította. Szamosujvár. Sparta—Avanatgarda Kolozsvár 3:2 (0:2). Barátságos.

Kikapott a Ferencvárosi

Budapest. Budai 11—Ferencváros 2:0 (1:0). Nagy meglepetés a magyar bajnok veresége. A Budai góljait Héjjas és Pozsonyi lötték. Debrecenben a Boeska 2:1 (1:0) arányban győzött a Phöbus ellen. Amszterdam. Hollandia—Svájc 4:2 4:1. Genova. Újpest—Servette FC 1:0 (0:0). Pozsony. Hungaria—Bratislava 1:1 (1:0).

Bécs. Rapid—FC Wien 3:3 (2:1), WAC—Libertas 3:2 (2:2). Wacker—Favoriten 8:4 (4:1), FAC—WSC 2:0 (2:0).

Leon nyilatkozik

Összel központosítják a...

Ciuj-Kolozsvár, november 5. A vasárnapi rendezés, sablonos mintán tegnap Kolozsváron. A kereskedelmi alminiszter javaslatát jött meglátogatni a propaganda beszédet Kolozsvári keerskedők, iparkamara sérelmeit meghallgatni. Az új szert ismertette, hogy kereskedő társadalom hallgatásával a miniszter kereskedelmi rendszert egyaránt megfelelőnek tartja.

Reggel negyed kilenc óra körül várt a Bukaresti delegációban. A delegációban a politikai élet kiválóságai, a kamara köré csoportosított iparosok és a Sfatul képviselve voltak. A voltak Pop Valer, és Roman Valer állalcolae, a városi intérdan. Dan Parten iparborbély István és Dica és a kolozsvári gazdaságvalóság. A minisztergan polgármester a v kamara és Farcas nevében üdvözölte. A röviden válaszolt az lakására ment, majd kereskedelmi és ipar előadást tartott, küll kérdéseiről.

Pont 11 órakor Da selő, a kamara interinőke, megnyitotta a minisztert, hogy ne es lalkozzon az erdélyi k élettel, hanem eddigi ven a jövőben is képedeik. A kamara sajnos erősen rászorogtatására, amelyek életképesse lehet ten azt a gazdasági pozicekedelmi életében e előadás megkezdése UGR nevében üdvözö szönetét nyilvánította ben kifejtett munkáss Leon miniszter elő aztán munkáját, mely reskedelmi és iparkar kifejtett, majd ráért rendszer ismertetésére zöket mondotta:

„Az új rendszer lenül szükséges, hogy letkezésének körülmér A kontingentálás célj impotort a lehetősége kálja. Ezért a korm kért a kereskedőktől, ségletükről.

A kereskedők imp adása körül azonban történtek, úgy, hogy kedelmi mérlege, ame 768 millió lejjel volt, csak 452 millióval, n felében már csak 63 — A külkereskedel a katasztrófális zuha dályozzuk az új külke ben, amely ugy akary oldani, hogy az imp nyában szabályozza.

Senki sem hozhat az országba, miel volna megfelelő. Az exportált árukból nyiség 60 százalékaér portálni, mig a fenn fölött a Banca Natio A miniszter ismerte szer előnyös voltát a iparra nézve, végül p

Leon kereskedelmi alminiszter nyilatkozik az Új Keletnek a kamarák egységesítéséről

Összel központosítják az összes szakmai kamarákat. Az alminiszter érdekes előadása az új kontingentálási rendszerről

Cluj-Kolozsvár, november 5. Nem a rendes, sablonos miniszterelőadás volt tegnap Kolozsváron. Dr. Leon Cheorghie kereskedelmi alminiszter nem Erdély fővárosát jött meglátogatni, vagy politikai propagandát beszédelni tartani, hanem a kolozsvári kecskedők, a kereskedelmi és iparkamara sérelmeit, panaszait akarta meghallgatni. Az új kontingentálási rendszert ismertette, hogy az erdélyi iparos és kereskedő társadalom véleményének meghallgatásával a minisztérium olyan külkereskedelmi rendszert tudjon alkotni, amely egyaránt megfelel az érdekeltek kívánságainak.

Fogadtatás az állomáson

Reggel negyed kilenckor, népes delegáció várta a Bukarestből megérkező minisztert. A delegációban úgy az erdélyi politikai élet kiválóságai, mint a kolozsvári kamara köré csoportosuló kereskedők és iparosok és a Sfatul Negustoresc tagjai képviselve voltak. A fogadtatáson jelen voltak Pop Valér, Lepadatu miniszterek és Roman Valér államtitkár, Drăgan Nicolae, a városi interimár bizottság elnöke, dr. Dan Parten iparkamarai elnök, dr. Borbély István és Diamant Izsó alelnökök és a kolozsvári gazdasági élet számos kiválósága. A minisztert az állomáson Drăgan polgármester a város, Borbély István a kamara és Fărcas Andrei a kisiparosok nevében üdvözölte. Az alminiszter, miután röviden válaszolt az üdvözlő beszédekre, lakására ment, majd délelőtt 11 órakor a kereskedelmi és iparkamara dísztermében előadást tartott, külkereskedelmi rendszeréről.

A kontingentálás

Pont 11 órakor Dan Parten volt képviselő, a kamara interimár bizottságának elnöke, megnyitotta az előadást, kérve a minisztert, hogy ne csak teoretikusan foglalkozzon az erdélyi kereskedelmi és ipari élettel, hanem eddigi munkásságához hivatkozzon, és a jövőben is képviselje a kamara érdekeit. A kamara — mondta az elnök — sajnos erősen rászorult a biztos kezek támogatására, amelyek segítségével újra életképesse lehet tenni, hogy elfoglalja azt a gazdasági pozíciót, mely Erdélyi kereskedelmi életében méltán megilleti. Az előadás megkezdése előtt Diamant Izsó az UGIR nevében üdvözölte a minisztert, köszönetét nyilvánította a nagyipar érdekében kifejtett munkásságáért.

Leon miniszter előadásában ismertette aztán munkáját, melyet a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara érdekében eddig kifejtett, majd rátért az új export-import rendszer ismertetésére, melyről a következőket mondotta:

„Az új rendszer megértéséhez okvetlenül szükséges, hogy a kontingentálás keletkezésének körülményeit megismerjük. A kontingentálás célja az volt, hogy az importot a lehetőségekhez mérten redukálja. Ezért a kormány kimutatásokat kért a kereskedőktől behozatali áruszükségletükről.

A kereskedők import engedélyének kiadása körül azonban súlyos visszaélések történtek, úgy, hogy az ország külkereskedelmi mérlege, amely 1931 első felében 768 millió lejjel volt aktív, 1933-ban már csak 452 millióval, míg az 1934 év első felében már csak 63 millióval.

— A külkereskedelmi mérlegnek ezt a katasztrofális zuhanását, kell megakadályozzuk az új külkereskedelmi rendszerben, amely úgy akarja ezt a kérdést megoldani, hogy az importot az export arányában szabályozza.

Senki sem hozhat be semmilyen árut az országba, mielőtt nem exportált volna megfelelő arányosságú árut. Az exportált árukból befolyó deviza mennyiség 60 százalékáért szabadon lehet importálni, míg a fennmaradó 40 százalék fölött a Banca Nationala rendelkezik.

A miniszter ismertette azután az új rendszer előnyös voltát a kereskedelemre és iparra nézve, végül pedig az ipari tulter-

melésről beszélt, melyet a kormány el akar kerülni.

A miniszter előadása után Dan Partenie Borbély dr., Ilescu bankigazgató, Fărcas Andrei kisiparos, Pascu tőzsdeelnök, Andreea igazgató, Oprescu Bălteni tanár és Penes nagykereskedő beszéltek.

Ezután a miniszter megegyezően felszólalt, bejelentve, hogy

a kormány igen szigorú intézkedéseket fog életbeléptetni a kartellek tulajdonosaival szemben

A miniszter tiszteletére rendezett bankett

Az előadás után a kamara elnöksége bankettet adott a miniszter tiszteletére, melyen a kamara vezetésén kívül részt vett Dunca prefektus, Drăgan polgármester, Pulca rendőrkezes, stb.

A banketten Leon miniszter mondott felköszöntőt az uralkodóra és a kormányt életve, majd Dunca prefektus, Drăgan polgármester, Dan Parteni, Pascu, Diamant Izsó, Fărcas Andrei, Romanovici a „Sfatul Negustoresc“ elnöke és Ilescu Victor tartottak beszédeket.

A kamarák kérdése

A bankett közben alkalmunk adódott Leon miniszterrel beszélgetést folytatni, melynek során a miniszter, a gazdasági élet egyik legjelentősebb kérdéséről, a kamarák átszervezéséről beszélt.

— A jelenleg érvényben levő kamarai törvény — mondotta a miniszter — már akkor sem volt jó, amikor megszavazták. Ez a törvény ugyanis a kereskedelmi életet nagyobb tartományokban akarta központosítani és az eredeti negyvenhét kamarát helyett csak 12-öt akart létesíteni. A rengeteg intervenció és emlékirat miatt aztán a kormány mégis huszonnégy kamarát működését engedélyezte az ország területén. Ez azonban nem felel meg a minisztérium céljainak. A kamarákat egységesíteni kell, az összes szakmai érdekeltségek, egységesen egy kamarában kell működjenek, ennek az egységes kamarának pedig külön kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági és munka-szekciói lesznek.

— Ezeket a kamarákat — folytatta Leon miniszter — nem kizárólagosan az olasz korporációs mintára fogjuk megszervezni. A kormány csak az ösztönözést akarja megteremteni a szakmai érdekeltségek között, minden szakma azonban továbbra is önállóan fog működni.

— Mi a célja a kormánynak ezzel az intézkedésével? — kérdeztük a minisztert.

— A kormány központosítani akarja a kamarákat és azt akarja, hogy a szakmai érdekeltségek, melyeknek végeredményében egyforma hivatásuk van együtt dolgozzanak egy közös cél érdekében és nem külön-külön szétszórva, anélkül, hogy egymás munkájáról tudomásuk is legyen.

— Ez a liberális párt határozata a kamarai kérdéssel és ezt a kormány az ősi ülészakában mindenképpen keresztül fogja vinni. A kamarai választásokra valószínűleg az új törvény életbelépe előtt már nem fog sor kerülni.

A miniszter miután befejezte ismertetését, lakására ment, majd tegnap este visszautazott a fővárosba.

(s. i.)

Kolozsvár újabb nagy zenei eseménye az Operában. November 19-én, hétfőn este a világhírű Mainardi tartja egyetlen egész estés betöltő hangversenyt az Opera zenekarának szimfonikus hangversenye keretében az Operában. Mainardi a hangverseny előtt pár nappal már Kolozsvárra érkezik, hogy a zenekar próbáin jelen legyen. Az Opera zenekaráról Jean Bobescu karnagy dirigálja, míg a zongoránál Rónai karmester ül. Az est kimagasló művészi eseménye lesz Kolozsvárnak. Mainardiról, aki európai turnéján most hozzánk látogat el, a következőket írja a világsajtó: „Ő a jelenkor legnagyobb csellóművésze, aki a magas művészetet biztos nyugodtsággal gyakorolja, a frazirozás nemes perfectséggel, az érzések viharának biztos uralásával“.

Holnap

november 7-én szerdán reggel 8 órakor nyílik a

Népáruház

Cluj legolcsóbb textil-üzlete Cal. Reg. Ferdinand 20

olcsón jót — jót olcsón
ez a jelszavunk!

A NÉPÁRUHÁZ a takarékos háziasszony bevásárlóhelye!

A NÉPÁRUHÁZ csak jó minőségű árut ad olcsóbban mint bárhol!

A NÉPÁRUHÁZ gyári áron árusít!

A NÉPÁRUHÁZ nem csak ígér hanem ad is, eddig még nem létezett, olcsó, árban!

A NÉPÁRUHÁZ megszabadítja minden ruházatkodási gondtól!

jegyezze meg tehát:

szerdától kezdve,

mindent

mindig

a legolcsóbban a

Népáruházban

Calea Regele Ferdinand (v. Vesselényi u.) 20.

Ma zajlanak le az Egyesült Államokban a kamarai választások

Biztosítottak látszik Roosevelt és a demokraták győzelme

Newyork, november 5. (Rador.) Ma, november 6-án tartják meg az Egyesült Államokban a kamarai választásokat, valamint a szenátus egyharmadának és 33 kormányzóválasztásait. Negyvenhét államban a törvényhozó testületeket is újra választják. A régi képviselőházban a demokratáknak 313, a republikánusoknak 113, a munkáspártiaknak és farmereknek öt mandátumuk volt. Roosevelt és a demokraták sikere biztosítottak látszik.

Németország újra felfegyverkezett

Több mint két és félmillió embert készítettek elő a háborúra

Párizs, november 5. (Rador.) „Németország újra felfegyverkezett“ címmel a Le Journal cikksorozatát indított meg. A mai számban azt írja, hogy a birodalom a Reichswehr által 250.000 katonával rendelkezik, de rövidesen 300.000 lesz a Reichswehr tagjainak száma. Munkaszolgálatban 500.000 kato-

nája van és egész Németországban több mint 2½ millió fiatalember van, akik kellően elő vannak készítve s rövid idő alatt bevonathatók. Ez a hadereje a birodalomnak, fejezi be a lap, anélkül, hogy a rohamosztágot megemlítette volna.

Lebrun megkezdette tárgyalásait a vezető-politikusokkal, mintha máris kormányválság volna

Laval a jövő embere? A kormányválság csak kitolódott, de a helyzet továbbra is veszélyes

Párizs, november 5. Doumergue miniszterelnök ma, kedden az államtanács ülésén bejelenté, hogy háromhónapos költségvetési felhatalmazást fog kérni a törvényhozástól. Ezzel az ígérennyel Doumergue nyomban a parlament elé járul. Beavatottak szerint már ekkor el fog dőlni a kormány sorsa.

A Matin szerint Doumergue tegnapi államtanácsai győzelme ideig-óráig tartó, alkotmányreformterve előtt ott kanyarognak a parlament utasítói. A Petit Journal szerint a kormányválság csak kitolódott, de a helyzet továbbra is veszélyes.

A Journal azt írja, hogy a politikai kilátások változatlanul kedvezőtlenek. A Figaro azt megjósolja, hogy a szakadás előbb-utóbb be fog következni. A szenátus és a kamara folyósin máris kormányválság lehetőségéről beszélnek. A jövő miniszterelnökét általában Lavalban látják.

Az Ouvre szerint Lebrun már megkezdte tanácskozásait a vezetőpolitikusokkal, mintha máris kormányválság volna.

A Petit Parisien azt hangoztatja, hogy nem fog sor kerülni francia kormányválságra.

HIREK

A „Töke“ és az ő kamatja

— Zsidó szovjet-anekdóták —

Egy lettlandi jiddis ujságban olvassuk a következő két zsidóvonatkozású szovjet anekdotát:

Amikor Lenin meghalt, az orosz városokban hatalmas plakátok így hirdették halálát: „Lenin meghalt, de eszméi élnek“. Ezt a szöveget az Oroszországban élő összes nemzetiségek nyelvén is közölték a falragaszok.

Egy balli német került Moszkvába, ő is odaült a hirdetőoszlop alá és nagynehezen kibátuzta a hirdást. Aztán leült és keservesen sírni kezdett.

Odajön hozzá egy társa és megkérdezi, miért busul?

— Nézz fel és olvass!

De a koma nem tudott olvasni és a síró embert kérte, betűzné ki neki a tragikus szöveget. A másik aztán nagynehezen újra elolvasta:

„Lenin ist tot, seine Juden aber leben!“ Szegény feje „Ideem“ helyett „Judent“ olvasott. Vagyis, hogy a zsidók tovább élnek.

Ami előzők volt neki arra, hogy keservesen elsírja magát.

A másik anekdota:

Lenin meghalt és feljutott a mennybe. Természetesen bekívánczolt Isten trónusa elé, de Ábrahám ösátjánk már, a kapunál zordul visszalöki. Lenin szomorúan fel és alá sétál az égi folyósón, ahol találkozik egy zitimiri zsidóval. A zitimiriek híresek arról, hogy ők az orosz zsidók „huzo: zid osi“.

Mifőlött bántódsz, Lenin atyus?

— Hogyne bántódnék, amikor engemet, Oroszország jötevőjét, éppen az imént utasítottak el a mennyek kapujából.

A zsidó csóválja a fejét:

— Nem szép dolog, nem is igazságos. De atyuska, én segítek rajtad.

— Nagyon meg fogom köszönni, barátom. De hogy fogjuk csinálni?

— Ugy, hogy belebujsz, atyuska, ebbe a zsákba, a többit pedig bízd reám.

Lenin bebújt az eléje tett zsákba, a zsidó bekötözte, hátára vette és vitte a mennyek kapujához. Kopogtat és megjelenik Ábrahám, az ösátya.

Mit akarsz?

— Légy szives, ösapám, nézz utána, itt van-e egy bizonyos Karl Marx nevezető német zsidó, aki úgy negyven egy néhány évvel ezelőtt halt meg.

Ábrahám visszamegy, pár perc múlva jön és hozza a hírt, hogy Karl Marx benn van.

— No, — mondja a zitimiri zsidó — ha bent van, akkor nesze, itt ez a zsák, vidd be neki.

— Mi ez?

— Ez a zsák az övé. Ez az ő „Kapitál“-jának a kamatja.

Igy jutott be Lenin a mennyországba.

Földrengés volt Bukarestben. Bukarestből jelentik: Vasárnap reggel a fővárosban enyhe földrengést éreztek. Hat óra 53 perc 19 másodperckor rengett a föld kb. 2 másodpercig. A rengés fészke Focsani és Galac közt volt. Buzauban, Galacban és Barladban is érezték a földi dulást, amely semmi kárt nem okozott.

A zsidó kórház bálja. A kolozsvári Zsidó Kórházegyesület ezidén is nagyszabású bált megtartására készül. A kórházbált az új parkkamrai ház dísztermében fogják január 12-én megtartani, előreláthatólag nagy sikerrel. Az előkészületek már megkezdődtek és a bálbizottság állandóan azon dolgozik, hogy a jótékony cél érdekében minél élményesebb tegye ezt a népszerű kolozsvári rendezvényt.

Kövekkel dobálták meg a Rapid-vonatot. Bukarestből jelentik: Tegnapi este a Bukarest-Kolozsvár Rapid-vonatot Bod Álomás közelében kövekkel dobálták meg. A kövek bezúzták a vonat néhány ablakát és Rachiteanu Danila kapitányt, a VII. hadtestből, aki Kolozsvárra utazott, szemén súlyosan megsebesítették. Rachiteanu leszállt a vonatról és egy másik vonattal Brasóba tért vissza, ahol kórházba vitték. A vizsgálat megindult a tettesek kiderítésére.

— Szabad Szó, Barátosi Viktor röpiratának legújabb száma a következő tartalommal megjelent: Legendás kincsek nyomait kutatják Kolozsváron. — A Dermatá regénye. hogyan oszlik meg a Dermatá részvényálmánya? Évi ötmillió lej diszkrécionális alapot kapott dr Farkas Mózes vezérigazgató. — Dr Klumák János emlékeztére. — Dr Gabányi Imrét is célbavették. — Dr Borbély István bukaresti tárgyalásai. — Kiadták a Royal-mozi bérletét. — Dr Buia János megint pereskedik. — Nem adták el a Slova lapbehozatali társaság felerészét. — Hét új részvénytársaság alakult Kolozsváron. — Milliós megrendelések, üzletkötések, építkezések és ingatlanvásárlások Kolozsváron. Ezenkívül több más cikk és rovat. Egyes száma 10 lej.

November 10. Kórházi szombat.

— Ma kezdődik meg az országos sebész-kongresszus. Bukarestből jelentik: Ma kezdődnek meg az országos sebészeti kongresszus tanácskozásai a bukaresti egyetem orvosi fakultásán Balacescu orvoskari dekan elnöklétével.

— Bukarestben összegyűltek a kormány tagjai. Bukarestből jelentik: Tatarescu poianai birtokáról tegnap este visszaérkezett a fővárosba. Ugyancsak visszaérkeztek Lavescu és Costinescu, akik Bukarestben résztvettek a nagy bukaresti emberbarát, Ion Stanescu által épített aggok menháza felavatásán. Tegnapi este Dinu Bratianu is visszatért Bukarestbe.

— A király hazaérkezett az udvari vadászatról. Bukarestből jelentik: A király Mihály vajdával együtt a jalomitamegyei jialiai erdőben vadászott, ahonnan éjjelkor visszaérkeztek Szinájába. Vadászaton részt vett Inuletz külügyminiszter is.

Adakozzunk a Tórnál a Zsidókórház javára.

— Letartóztatták Gítróff volt bolgár igazságügyminisztert. Szófiából jelentik: Gítróff dr volt bolgár igazságügyminisztert letartóztatták, mert rágalmozó híreszteléseket terjesztett a Georgieff-kormányról.

— Szibill. Szombaton este Kádár Imre újárendezésében a Jakobi-Bródy Szibillje került színre a Magyar Színházban. Az operettet más társulat előadásából már ismerjük, a mostani előadás színe és íze, hangulata és légköre azonban egészen újávrá szolta ezt a szép operettet. A címszerepet Solymosán Magda játszotta a megszokott sikerrel. Hientz Helly a nagyhercegnőt kreálta decensül. A két dívának pazar toalettjei feltűntek. Tompa Béla humora ezuttal is be ragyogta a színpadot, Ditrói P. Béának komoly, nagy szerepet adtak, Petrov hadnagyot, amit nagyon rokonszenvesen játszott meg Bereng Béla és Tompa Pufi alakításai kitérőek voltak. A második felvonás mulatós-jelenetében sok tapsot aratott a Teban-Topán táncospár és a balalajkazenekar. A karmagyi székben dr. Adorján András ült, akit többször megtapsoltak. A Szibill vasárnap este is zsufolt ház mellett ment.

— Súlyos beteg Fuad egyiptomi király. Londonból jelentik: Fuad király állapota súlyosbodott. Az uralkodó betegsége még fokozza az egyiptomiak idegengyűlöletét és egy uttal súlyosbitja a politikai válságot is.

Zsidó testvéreink! a kórházi szombat mindannyiunk javát szolgálja.

— Lyonban a munkás-baloldal a szövetségi rendszer ellen foglalt állást. Párizsból jelentik: Lyonban a munkás-baloldal értekezletén állást foglaltak az államszövetségek politikájához való visszatérés célzata ellen, ami a múltban is mindig nemzetközi konfliktusok szülőanyja volt.

Ha egészséges vagy, jussanak eszedbe azok, akiknek gyógyulásra van szükségük.

— Eljárást indítottak egy orvos ellen, aki a marseillei merényletet dicsőítette. Jasiból jelentik: A hatóságok eljárást indítottak dr Szilágyi László albesti (Botesani) orvos ellen, aki a marseillei merényletet többek előtt magasztalta.

— Erős, vérbő, kövér emberek igyanak naponként, reggel égyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint közvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz.

— Hohenlohe herceget megfosztották német állampolgárságától. Berlinből jelentik: Hohenlohe Miksa Károly herceget hitlenség miatt megfosztották a német állampolgárságtól. A herceg egyik vezetője a saarvidéki szeparatista akciónak.

A kórházi szombat sikere sok szegény testvérünknek az életét, egészségét jelentheti.

— Rövid hírek mindenünnen. A melbournei versenyben második helyre helyezte holland óriási utasgép Európába visszatérő útján az ausztráliai Port-Darwinból utnak indult a hollandindiai szigetvilág felé. — Starhemberg herceg osztrák alkancellár közelebről pilótavizsgát tesz. Az alkancellár maga akarja vezetni repülőgépet, amely ugyanabban a gyárban készül, ahol a melbournei távrepülőverseny győztesének, Sotnak és Blacknak gépe. — Messina mellett Bordonaro városban felhőszakadás következtében az összegyülemlt sár maga alá temetett egy házat. A ház összedőlt. A házban levő 13 személy közül eddig kettő holttestét sikerült kiásni, azt hiszik, hogy a többi is meghalt. — A konstanci tavon tegnap a vihar magával ragadott egy hangárból három vízirepülőgépet és egyet elsüllyesztett. — A szomáliföldi Mogadischában ünnepséget rendeztek az Jasz király tiszteletére. — Kingford Smith pilóta Honoluluból óceánrepülés után leszállott greenwichi időszámítás szerint délután 4 óra 44 perckor a kaliforniai Oakland repülőterén. — Newyorkban a liftkezelők egy napon át sztrájkoltak. Követeléseik teljesítése után a munkabeszüntetés már véget ért. A sztrájk különösen kellemetlen helyzetbe hozta a felhőkarcolók magas emeleteinek lakóit. — Capileira spanyol faluban Granada közelében egy épületben levő garázs fala beomlott és négy szomszédos ház beomlását vonta maga után. Kilenc halott van, köztük hat gyermek. — Perpignan városában nagy vihar pusztított, amely igen nagy károkat okozott. A telefon- és táviróvezetékek is elszakadtak. — A legfelsőbb svéd bíróság 25 havi börtönrre ítélte Ahlstrom parancsnokot a Kreugerrel együtt elkövetett hamis (bukás) büntetésért. — A japán partvidéket végigszöprő tájfun eljutott Formosáig. A sziget kikötőiben 120 személy vesztette életét a vihar-katasztrófában. — A francia légügyi minisztérium közölte Berlinnel, hogy a német Luft-hansa egyik postarepülőgépe a Pyreneusoktól északra fekvő Carcassone közelében lezuhant. A gép teljesen összetörtött, utasai megsebesültek. A gépen Dél-Amerikába irányított posta volt. A francia postaszolgálat átvette a posta továbbítását.

A Tórnál gondoljunk szegény betegekre, adományozzunk a kórház javára.

— Doumergue a kamara pénzügyi bizottságának elnökével tárgyal. Párizsból jelentik: Doumergue találkozott Malvyval, a kamara pénzügyi bizottságának elnökével az exlex elkerüléséhez szükséges negyedévi pótköltségvel és megszavazása ügyében. A lapok szerint erre azért van szükség, hogy a parlament esetleges feloszlása se okozzon zavart az államháztartás vezetésében.

A kolozsvári Zsidókórház mindannyiunk gondolkunk rá szeretettel.

— Egységfront helyett — szociális front. Párizsból jelentik: A francia szocialista-kommunista egységfront elnevezést változtatott. A jövőben szociális frontnak nevezeti magát.

Ne legyen egyetlen zsidó sem, aki november 10-én nem adakozik a kórháznak.

— Breslauban huszonnyegy meszáróst tartóztattak le. Berlinből jelentik: A breslaui rendőrprefektus rendelkezéseire letartóztattak 24 meszáróst, akik nem teljesítették Göringnek a husárákra vonatkozó rendelkezését.

— A lengyelországi tilos Hitler ellen beszélni. Varsóból jelentik: A lengyel fővárosban tegnap több gyűlést tartottak a hitlerellenes gazdasági akció ügyében. A rendőrség a hitlerellenes beszédekért azonban seholy sem engedte meg és feloszlatta a gyűléseket.

Ne feledkezzünk meg szegény beteg testvéreinkről.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

— A király hazaérkezett az udvari vadászatról. Bukarestből jelentik: A király Mihály vajdával együtt a jalomitamegyei jialiai erdőben vadászott, ahonnan éjjelkor visszaérkeztek Szinájába. Vadászaton részt vett Inuletz külügyminiszter is.

Adakozzunk a Tórnál a Zsidókórház javára.

— Letartóztatták Gítróff volt bolgár igazságügyminisztert. Szófiából jelentik: Gítróff dr volt bolgár igazságügyminisztert letartóztatták, mert rágalmozó híreszteléseket terjesztett a Georgieff-kormányról.

— Szibill. Szombaton este Kádár Imre újárendezésében a Jakobi-Bródy Szibillje került színre a Magyar Színházban. Az operettet más társulat előadásából már ismerjük, a mostani előadás színe és íze, hangulata és légköre azonban egészen újávrá szolta ezt a szép operettet. A címszerepet Solymosán Magda játszotta a megszokott sikerrel. Hientz Helly a nagyhercegnőt kreálta decensül. A két dívának pazar toalettjei feltűntek. Tompa Béla humora ezuttal is be ragyogta a színpadot, Ditrói P. Béának komoly, nagy szerepet adtak, Petrov hadnagyot, amit nagyon rokonszenvesen játszott meg Bereng Béla és Tompa Pufi alakításai kitérőek voltak. A második felvonás mulatós-jelenetében sok tapsot aratott a Teban-Topán táncospár és a balalajkazenekar. A karmagyi székben dr. Adorján András ült, akit többször megtapsoltak. A Szibill vasárnap este is zsufolt ház mellett ment.

Súlyos beteg Fuad egyiptomi király. Londonból jelentik: Fuad király állapota súlyosbodott. Az uralkodó betegsége még fokozza az egyiptomiak idegengyűlöletét és egy uttal súlyosbitja a politikai válságot is.

Zsidó testvéreink! a kórházi szombat mindannyiunk javát szolgálja.

Lyonban a munkás-baloldal a szövetségi rendszer ellen foglalt állást. Párizsból jelentik: Lyonban a munkás-baloldal értekezletén állást foglaltak az államszövetségek politikájához való visszatérés célzata ellen, ami a múltban is mindig nemzetközi konfliktusok szülőanyja volt.

Ha egészséges vagy, jussanak eszedbe azok, akiknek gyógyulásra van szükségük.

Eljárást indítottak egy orvos ellen, aki a marseillei merényletet dicsőítette. Jasiból jelentik: A hatóságok eljárást indítottak dr Szilágyi László albesti (Botesani) orvos ellen, aki a marseillei merényletet többek előtt magasztalta.

Erős, vérbő, kövér emberek igyanak naponként, reggel égyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint közvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz.

Hohenlohe herceget megfosztották német állampolgárságától. Berlinből jelentik: Hohenlohe Miksa Károly herceget hitlenség miatt megfosztották a német állampolgárságtól. A herceg egyik vezetője a saarvidéki szeparatista akciónak.

A kórházi szombat sikere sok szegény testvérünknek az életét, egészségét jelentheti.

Rövid hírek mindenünnen. A melbournei versenyben második helyre helyezte holland óriási utasgép Európába visszatérő útján az ausztráliai Port-Darwinból utnak indult a hollandindiai szigetvilág felé. — Starhemberg herceg osztrák alkancellár közelebről pilótavizsgát tesz. Az alkancellár maga akarja vezetni repülőgépet, amely ugyanabban a gyárban készül, ahol a melbournei távrepülőverseny győztesének, Sotnak és Blacknak gépe. — Messina mellett Bordonaro városban felhőszakadás következtében az összegyülemlt sár maga alá temetett egy házat. A ház összedőlt. A házban levő 13 személy közül eddig kettő holttestét sikerült kiásni, azt hiszik, hogy a többi is meghalt. — A konstanci tavon tegnap a vihar magával ragadott egy hangárból három vízirepülőgépet és egyet elsüllyesztett. — A szomáliföldi Mogadischában ünnepséget rendeztek az Jasz király tiszteletére. — Kingford Smith pilóta Honoluluból óceánrepülés után leszállott greenwichi időszámítás szerint délután 4 óra 44 perckor a kaliforniai Oakland repülőterén. — Newyorkban a liftkezelők egy napon át sztrájkoltak. Követeléseik teljesítése után a munkabeszüntetés már véget ért. A sztrájk különösen kellemetlen helyzetbe hozta a felhőkarcolók magas emeleteinek lakóit. — Capileira spanyol faluban Granada közelében egy épületben levő garázs fala beomlott és négy szomszédos ház beomlását vonta maga után. Kilenc halott van, köztük hat gyermek. — Perpignan városában nagy vihar pusztított, amely igen nagy károkat okozott. A telefon- és táviróvezetékek is elszakadtak. — A legfelsőbb svéd bíróság 25 havi börtönrre ítélte Ahlstrom parancsnokot a Kreugerrel együtt elkövetett hamis (bukás) büntetésért. — A japán partvidéket végigszöprő tájfun eljutott Formosáig. A sziget kikötőiben 120 személy vesztette életét a vihar-katasztrófában. — A francia légügyi minisztérium közölte Berlinnel, hogy a német Luft-hansa egyik postarepülőgépe a Pyreneusoktól északra fekvő Carcassone közelében lezuhant. A gép teljesen összetörtött, utasai megsebesültek. A gépen Dél-Amerikába irányított posta volt. A francia postaszolgálat átvette a posta továbbítását.

Doumergue a kamara pénzügyi bizottságának elnökével tárgyal. Párizsból jelentik: Doumergue találkozott Malvyval, a kamara pénzügyi bizottságának elnökével az exlex elkerüléséhez szükséges negyedévi pótköltségvel és megszavazása ügyében. A lapok szerint erre azért van szükség, hogy a parlament esetleges feloszlása se okozzon zavart az államháztartás vezetésében.

Kolozsvári Zsidókórház mindannyiunk gondolkunk rá szeretettel.

Egységfront helyett — szociális front. Párizsból jelentik: A francia szocialista-kommunista egységfront elnevezést változtatott. A jövőben szociális frontnak nevezeti magát.

Ne legyen egyetlen zsidó sem, aki november 10-én nem adakozik a kórháznak.

Breslauban huszonnyegy meszáróst tartóztattak le. Berlinből jelentik: A breslaui rendőrprefektus rendelkezéseire letartóztattak 24 meszáróst, akik nem teljesítették Göringnek a husárákra vonatkozó rendelkezését.

A lengyelországi tilos Hitler ellen beszélni. Varsóból jelentik: A lengyel fővárosban tegnap több gyűlést tartottak a hitlerellenes gazdasági akció ügyében. A rendőrség a hitlerellenes beszédekért azonban seholy sem engedte meg és feloszlatta a gyűléseket.

Ne feledkezzünk meg szegény beteg testvéreinkről.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűléseken tiltakoztak a német nemzetieknek október 21-i kongresszusukon meghirdetett mozgalma ellen. A népgyűlésekről Masarykhoz táviratokat intéztek, biztosítva az elnököt, hogy mindent el fognak követni a csehszlovák köztársaság megvédésére és konszolidálására.

November tizedikén adakozzunk a szegény betegek javára.

A csehszlovákiai német szociáldemokraták megvédik a csehszlovák köztársaságot. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német szociáldemokrata párt Csehszlovákban és Morvaországban 6 nagy népgyűlést tartott, amelyeken 90 ezer ember vett részt. E gyűlé

UJ KELET *Legújabb hírek*

Gömbös legújabb bécsi és római útja nyugtalanítja a nemzetközi közvéleményt

A Le Temps szerint Gömbös újabb revizionista akciójához keres támogatást Rómában

Gömbös-intervju a Reichspostban. Gazdasági problémákat vitattak meg Bécsben Schuschnigg és Gömbös

Bécs, november 5. (Rador.) Gömbös magyar miniszterelnök tegnap délnél megérkezett. A pályaudvaron Schuschnigg kancellár fogadta a kormány tagjaival. Gömbös kíséretében vannak felesége, Besenyey követségi tanácsos és titkára: Petneházy. A magyar miniszterelnök tiszteletére az Imperia-szállóban az osztrák kormány ebédet adott, amelynek befejeztével Schuschnigg, Berger-Waldenegg és Gömbös között 1 óras tanácskozás folyt aktuális kérdésekről. Délután 6 órakor Miklas szövetségi elnök fogadta a magyar miniszterelnököt. Gömbös este tíz órakor elutazott Rómába.

Ma a Reichspostban Gömbös-intervju jelent meg. A magyar miniszterelnök kijelentései szerint bécsi útjának határozott okai voltak. Arra a kérdésre, igaz-e, hogy rövidesen sor kerül a római egyezményben résztvevő országok számának kibővítésére, Gömbös azt a választ adta, hogy ezidőszent erről még mit sem tud, de egyébként nem volna akadály más államok csatlakozásának. A magyar miniszterelnök varsói látogatásával kapcsolatban kifejtette az újságíró előtt, hogy a lengyel fővárosban nem volt szó semmiféle újabb blokk-alkitástról, mert ez nem is felel meg a külpolitika irányának. Varsóban mindössze annyi történt, hogy a hagyományos lengyel-magyar barátságot új találkozással erősítették meg.

A többi bécsi lapok hangoztatják Gömbös látogatásával kapcsolatban, hogy nem igazak azok a hírek, mintha a római egyezményben résztvevő államok között a gazdasági kapcsolatok már újra meglazultak volna.

Gömbös intervjuja római útjáról

Bécs, november 5. (Rador.) Gömbös Bécsben átutazása alkalmával a következőkben nyilatkozott római útjáról:

Schuschnigg kancellárral való találkozásom megerősítette országaink közti szoros kapcsolatokat, tárgyalásaink alkalmával Berger-Waldenegg külügyminiszterrel együtt a két ország általános politikai helyzetét és gazdasági problémáinkat vitattuk meg. A magyar kormány javaslata is megtárgyalásra került a kulturális kapcsolatok szabályozása végett köteendő egyezményt illetően és nyilvánvaló, hogy különösen e téren kielégítő megoldást lehet majd találni, amely hivatva lesz konszolidálni a két nemzet közti történelmi kapcsolatokat. E hirt az osztrák hivatalos távirati ügynökség továbbította jól értesült körökből nyert információi alapján.

A francia sajtó hangja

Párizs, november 5. (Rador.) Gömbös varsói és római útját a francia sajtó inopportunistának és a mai körülmények között céltalannak találja. A Le Temps esti kiadása szerint Gömbös támogatást keres revizionista akciójához. Magyarország több ízben tanujelét adta, hogy politikája teljesen független minden nemzetközi szolidaritástól és kizárólag saját érdekei ve-

zetik. Budapestnek azonban számot kellene vetnie azzal, hogy a mai zavaros időkben Európában egyetlen felelősséget átérző kormány sem gondolhat komolyan veszélyes komplikációkra, amelyek a revizio napirendre kerülésével keletkezhetnek. A többi lapok nagy része nem látja nyugtalanítónak Gömbös varsói és római látogatásait.

Róma, november 5. Gömbös hétfőn dé-

előtt 11 órakor Velencébe érkezett s folytatta útját Róma felé. A magyar miniszterelnök hétfő este érkezett az olasz fővárosba. A magyar miniszterelnök Mussolinival folytatandó tanácskozás után Bécsen át fog visszatérni a magyar fővárosba s közben újra megszakítja útját visszatérőben is, hogy Schuschnigg kancellárral és Berger Waldenegg külügyminiszterrel tárgyaljon.

ORULJ, NEVESS, SZERESS...
Szenzációs rendezésű film, főszerepekben:
Select Mozaó
TEMPLE SHIRLEY
(gyermekszár).
Sylvia Froos
világhírű énekesnő.
WERNER BAXTER, MADGE EVANS, JOHN BOLES.

Rendkívül súlyos ítélet a kommunista-perben

Három kategóriába osztotta az ügyész a vádlottakat és csak egy kis csoport ellen nem kért ítéletet

Cluj-Kolozsvár, nov. 5. A kommunista propagandával vádolt ifjumunkások perének harmadik tárgyalási napját ma reggel nyolc órakor nyitotta meg a clujai hadbírószék elnöke Először Löwinger Manóként dr. Salamon Zoltán volt lakásadónóját hallgatták ki és szembesítették Semlyén Zsuzsá és Leitner Anna vádlottnővel. Löwinger Emánuelné azonban nem ismerte fel a két vádlottnőben azokat a lányokat, akik Szabó Zoltánnal, Salamon lakásán titokban ülést tartottak. A tanúk kihallgatásának befejezése után került sor Negulescu őrnagy királyi ügyész vádbeszédére.

A királyi ügyész vádbeszéde a különböző vádlottak bűncselekményeit sorolta fel. Benedek — mondotta az ügyész — a kommunista szervezet titkára volt, előszóval agitált a jelenlegi társadalmi rend ellen és összeesküvést szervezett államellenes célokra. Szabó a Kommunista Ifjumunkás című lap szerkesztője volt és a vádbiztos szerint a legveszedelmesebb az összes kommunisták közül. Bodónak juttatta el Benedek a Szabó által szerkesztett cikkeket és röpíratokat, Bodó legelőször ezeket, majd Svellernek adta át sokszorosítás céljából, amiben Demény Róza segédkezett. A kész röpédulák és brosurák aztán Nagy Lajos lakására kerültek.

A Szabó által szerkesztett lapból két szám jelent meg és a második szerkesztésében Leitner Anna és Semlyén Zsuzsa is segítségére voltak. Ezek a vádlottak ugyan nem ismerik el a terükhre rótt bűncselekményt, de Szabó az első rendőrségi vallomásaiban ezt bebizonyította a hatóságoknak. Leitner Anna ezenkívül szubverzív jellegű verseket is írt. Nagy Lajosnál rengeteg brosurát találtak, melyek a parasztok, a munkások, kisiparosok, intellektuális és katonák között kellett volna propagandát kifejtsenek.

Példás ítéletet kér az ügyész. Az ügyész kérte ezután Benedekre, Bodóra, Szabóra, Svellerre, Demény Rózára, a rendtörvény első paragrafusának alkalmazását, mely 5—10 évig terjedő börtönbüntetést ír elő és melyet az enyhítő körülmények figyelembevételével legfeljebb 2 és fél évre lehet leszállítani. Leitner Anna és Semlyén Zsuzsa ügyében ugyancsak az első paragrafus alkalmazását kéri, amennyiben ezt

a bíróság tulszigorunak tartja, úgy a rendtörvény a 17-ik paragrafusát, mely háromtól hat hónapig terjedő börtönbüntetést jelent. Nagy Lajosra és feleségére öt-tíz évig terjedő börtöntét kéri, míg Oprea Josifra, aki röpédulákat osztogatott 2—5 évig terjedő. A többi vádlottakra névszerint dr. Salamon Zoltánra, Márton Irénre, Reismann Izidorra és Reismann Rózára, akiknek bünrészeségét nem sikerült megállapítani, nem kéri marasztaló ítéletet.

A védelem szónokai

A vádbeszéd után először dr. Titus Mayer, Benedek védőügyvédje szólalt fel. Hosszasan ismertette a rendtörvény első paragrafusát és hogy milyen esetekben lehet alkalmazni, majd megállapította, hogy Benedek Endre nem esik bele ennek a paragrafusnak a kritériumaiba, kéri a legenyhébb büntetés, 3—6 hónapig terjedő börtönbüntetés alkalmazását.

Utána dr. Boeriu Szabó Zoltán védője beszélt, aki a Szabó által írott cikkeket analízálta. Boeriu dr. szerint ezek a cikkek nem szubverzívok és habár egy fanatikus fiatal embertől származnak, nem olyan írások, amelyekben sok helyen igazságok ne lennének. Szabó, fiatal, tapasztalat nélküli ember, ki létkérdésének megoldásáért egyedül a kommunizmusban látta, mert a maxista könyveken kívül semmi mást nem tanulmányozott eddig. Kéri, hogy Szabót ne tekintés veszedelmes elemnek, mert nem az és a legenyhébb büntetés alkalmazásával a hadbírószék adja vissza a polgári társadalomnak.

Boeriu dr. után Farkas dr. beszélt, utána pedig Mircsa Georgescu Leitner Anna és Márton Irén védője. Georgescu dr. szíven felépített beszédében a Leitner Anna ellen felhozott vádak alaptalanságát bizonyította. Több verset olvasott fel Leitner Annától, melyek azt bizonyítják, hogy a vádlott nő nem forradalmi verseket írt, hanem rendszeren foglalkozott irodalommal. Beszédének végén Georgescu dr. kérte mindkét védenőnek bűncselekmény hiányában való felmentését.

A nyomor védelmében

Délután dr. Popov Adonis tartotta meg védőbeszédét. Védenő, Salamon Zoltán ellen az ügyész sem kért büntetést, úgyhogy csak néhány szóban a vádlott ártatlanságát hangoztatta és felmentést kért.

Ezután dr. Törökfalvi István, Reismann

Izidor, Reismann Róza, Nagy Lajos, Nagy Irma és Oprea védője beszélt. Védenőci nyomorát ismertette és felmentésüket kérte.

Utóljára dr. Moldovan Valér, Semlyén Zsuzsa védője tartotta meg beszédét. Rámutatott a vizsgálat folyamán keletkezett ellentmondásokra és azt bizonyította, hogy a vádlott, nő teljesen ártatlan és nem követte el azokat a bűncselekményeket, amelyekkel vádolják. Moldovan dr. beszéde után a bíróság vissza vonult, hogy a kérdéseket, amikre ítélet előtt válaszolniok kell, összeállítsák.

20 évi börtön

Féltékorr bevonult a hadbírószék és felolvasta az ítéletet.

A hadbírószék Szabó Zoltán kereskedelmi akadémiai hallgatót, Benedek Endre munkást és Bodó Károly munkást 5—5 évi börtönre, 10.000 lej pénzbüntetésre és 10-10 évi politikai jogfelfüggesztésre ítéli. Sveller Károly munkást 2 és fél évi börtönre, 5000 lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogfelfüggesztésre, Demény Róza munkást 1 évi börtönre, Oprea József munkást 6 hónapi börtönre és 5 évi jogfelfüggesztésre, Nagy Lajos munkánélkülit 1 évi börtönre. Leitner Anna orvontanhallgatót 3 havi börtönre, míg Semlyén Zsuzsa egyetemi hallgatót, Nagy Iránt, Márton Irént, dr. Salamon Zoltánt, Reismann Izidort és Reismann Rózát felment a vád és következményei alól.

Az ítélet kihirdetésekor dr. Leitner Fülöp-né, Leitner Anna édesanyja, ajutlan zuhan a körülötte lévő karjaiba. A felmentett vádlottakat a hadbírószék szabadlábra helyezte, míg Leitner Annát, a vádlottak folyamán szabadlábban védekezett letartóztaták.

A vádlottak az ítéletet megfellebbezték.

December 31-én jár le a „Pharos” zsidó könyvkiadó-vállalat regény pályázata

Ez év augusztus havában a „Pharos” zsidó könyvkiadó vállalat regény pályázatot hirdetett olyan zsidó írók által írt, illetőleg zsidótárgyú regényre, amely az emberábrázolás művészi eszközeivel mutatja be az erdélyi, illetőleg utódállambeli zsidóság életét.

A pályázatra ujjonnan felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A pályázat december 31-én jár le, tehát azok, akik a pályázaton részt óhajtanak venni, haladéktalanul gépeltessek le, vagy olvasható írással másolják le kézírataikat, amelyek a fenti határidőig a „Pharos” könyvkiadó címére, Cluj, str. Baron L. Pop 23. küldendők be, zárt, lepecsételt, jelíges levél kíséretében, amely az illető regény írójának nevét tartalmazza.

A pályázaton a legjobbnak ítélt regényt tizezer lejfel jutalmazni a „Pharos” könyvkiadó-vállalat, míg a többi közlésre alkalmas regényeket megvásárolja szerzőiktől. A fent közölt feltételeken kívül bárki szabadon választhatja meg regényének témáját.

Békés borkereskedőt nézték kémnek Gyulafehérváron

Bucuresti-Bukarest, november 5. A hatóságok befejezték a vizsgálatot a hadgye- korlatok alkalmával letartóztatott egyén ügyében, akinél 1 millió lejt találtak. Megállapították, hogy az illetőt Zaharescunak hívják és Bukarestből jött Nagyenyed vidékére, hogy bort vásároljon. Együttal a királyt is látni akarta. Zaharescut, aki ellen nem merült semmilyen bizonyíték, szabadlábra helyezték.

Lemondott az egyiptomi kormány

Kairó, november 5. A lapunk más helyen közölt egyiptomi válsággal kapcsolatban jelentik Kairóból a Radornak, hogy Yehia pasa kormánya lemondott. Bővebb részletek a lemondás okairól hiányoznak.

Cenzurat

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Taxa postală plătită în num. No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. Havonta 110, negy évre 600, egészévre fődíre: Havonta 2 félévre 12, egészévre detések díjszába KELET az erdélyi dóság egyetlen po Cikkünk utányom rás megjelölésével

A nácik sajtója

„Cion bölcseinek a zsidóságnak okos Most az antiszemita ez a jegyzőkönyv. Eddig ugyanis es hogy Cion bölcseinek ges hamisítvány, azonban a cári Or elő politikusi és az antiszemita prop és „Jegyzőkönyv” rendőrség galád na Mit tesz azonban sajtó?

A „Hamburger T és ebben idézi Herz ságos szavakat is lomra, kérdésesnek „az ügyes cionista szélt-e?”

Aztán egy „tit beszél a Hamburger „Jewish Encykloped derül”, hogy Achad bási kongresszus nyilvános tárgyalás

— „Hihető-e — burgi lap —, hogy szai cionista vezér be, hogy az unalm hallgassa, mint a jegyzőkönyv állítja pedia azt is megér ott dr Herz ellenfe van a titkos ülése

Ha a Hamburger ben olvasná el az rájönne arra, hogy Haam nem Baselb hanem azért ment után kritikai cikkek keket bárki elővas

A berlini „Deuts hamburgi lapjárás az emberek nem olról szóló tudósítá rüen megállapítja, rült bebizonyítani, misítványok volnár „a berni tárgyalás tessznek a szükségé tésére.”

Holott mi az igaz A berni törvény vád bizonyítékait a zolására. Csak egy zonyíték a jegyző lett!

Errenözve ugyan sem tudott még fevám a bizonyítékok tatta fel. Ezért na tárgyalás folytatás a védelemnek, „biz

Holott kár volt e nek még szakértőt valóság bizonyítás ember az egész vil vállalt volna. És ha „szakértő”, bizonyít fognak adódn.

Az eddigi tanuva zonyítási eljárás és Cion bölcsei jeg méltó, hogy e m szegyetlenjes dokur denkorra eltűnik a ből.

Két jelentős

A nemzetközi keseri tanulságot jének két hatalma kai Egyesült Állat Az előbbi hatal tak jutottak be ör hozó testületekbe kormányzói széké ségi választásokon megcsináltó erőv Ama sötét real világban korusban hattyudalát, ebből ből sokat tanul képek volnának Az amerikai den káspártiak nagy g